

PARSBAK

123

SFERAKON 2014

(Po)štovani štioče!

U rukama držiš novi broj Parseka. *Da, Parsek ide dalje!* Iako je teško popuniti Švelove cipele, odlučili smo nastaviti s misijom potrage za novim autorima. *Štoviše, novi su autori potražili nas. A i pokoji stari.* Preživjeli su mrcvarenje svojih priča i urednički teror - *uče oni, a bome učimo i mi* - a rezultat tog rada vidiš na ovim stranicama. *Tu su pobjednici natječaja Sfora, par dobro poznatih imena i pokoja nova nada.*

U ovom broju idu samo priče, ali već od sljedećeg Ti spremamo nova iznenađenja. *Časna riječ!* Urednički dinamični duo, Mirko Karas i Ivana Delač... *Otkad pričamo o sebi u trećem licu? Ah, ta predsferakonska panika...* NE PREKIDAJ! *Dobro.* Dakle, urednički duo kani odgojiti novi val domaćih autora, kao i novih urednika.

Dosta sada priče, čitajte! I pišite.

Parsek ide dalje - šaljite nam priče, eseje, zagonetke... *Hoćemo pisma Lastanu? ;)* *Ako vas se dovoljno javi, uvest ćemo rubriku „Pisma čitalaca“...*

Uredništvo

U Zagrebu, 13. svibnja 2014.

“Parsek” na webu:

<http://parsek.sfera.hr/> i još: <http://parsek.blog.hr/>

Kontakt adresa:

parsek@sfera.hr

PARSEK je paradoksalno-sekularno glasilo SFere, Društva za znanstvenu fantastiku, IV. Podbrežje 5., 10020 Zagreb. Izlazi kvartalno i još ponekad.

Svi prilozi vlasništvo i copyright autora. Uredili: Ivana Delač i Mirko Karas.
Prelomila: Milena Benini. Korice: Mirko Karas.

*Danijela mnogi od vas već dobro znaju, a ako vam se čini da ste i babe na klupici već negdje upoznali, u pravu ste. One su naše stare znanice iz zbirke "Dimenzija Tajne" iz 2010. Danijel im se vratio i ima plan!
Kakav? Saznat ćete kad dođete do kraja ovog broja...*

DANIJEL BOGDANOVIĆ

BABE NA KLUPICI

U EPIZODI

CRVENI ROGONJA IZ CRNOG PAKLA

Prohladno je, na klupici pred kućom četiri babe u crnini sjede. Najmlada, Filomena, naslonila se i uživa u nevelikoj temperaturi. Godi joj, a i salu njezinu. Anastazija do nje zadubljena je u svoje molitve. Ako se Gospod smiluje, možda rastjera oblake i vratiti ljeto. Nema veze što je kraj listopada. *Ako Gospod oće, Gospod i more!*, govorila je njena mater uvijek. *A slab je On na molitve, na sve ga se nagovoriti dade. Zato ti moli, čerče, i dok radiš i dok momka gladiš i sve će ti Gospod ispunit!* Anka se toga ko pijan plota drži, pa čvršće krunicu grabi. Draženka, treća po starosti i sjedenju, lagano drhturi, a zubalo joj u ustima zvekeće. Ovo joj vrijeme u kosti udara, svaka ju boli ko da je od igala načinjena. Pogleda četvrtu, najstariju, Julu, i pita se kako ona može tako mirno sjediti, kao da je sred ljeta. Samo joj se po crvenu nosu što iz marame viri može naslutiti da je i njoj hladno. A možda joj je crven jer se ljutog hrena najela – ta ga i u kolače meće. Selo pred njima prazno, kuće šute, vjetar odnosi lišće sa stabala u valovima i tlo njime obasipa. Mogla bi uskoro i zima: onaj zgodni mladić što prognozu na tv-u predviđa, Sijerković Milan, veli da bi gorje moglo pobijeliti noćes. Blaženu tišinu sela remeti

samo laj seoskog čuke u nečijoj avliji. Filka se smješka, pa progovora: - Ajme lipog dana! Da je svaki ovaki, ko bi umrit tío? - Ja bi tila! - poskoči Anka, zaprijetivši krunicom. - Jel me gori Gospod čeka, a anđeli će me stamburaškim pismama dočekat i crvenim me groždem osut... - Koje grožđe, crnica te zemlja proždrla! Ti od grožđa dobiješ proliv! Očeš se još prosrat tamo u Raju kad dojdeš, pa da anđeli to moraje čistit za teбом... - Pa neću im ja valjd naređivat sočim će me dočekat na nebu! To je taki kod njija običaj, piše u katekizmu! - sikkće Anka dok deseticice na krunici zapovjedno zveckaju, ali prije nego joj Filka stigne uzvratiti, obje ih preko usta mlatne Draženkin kvrgav štap. - Ne se svadit! Zadnji put kad ste se svadile, svemirci nam ubiše pola sela¹. Nemojte da oped... Al, ne dovrši mrzovoljna Ženka, kadli ih Jula sve upozori: - F... Tri se babe okrenu, pogledaju preda se u mršavo čeljade što im treći u susret – čovjek bi reko: hrana je alergična na njega, pa mu uzmiče kad ju krene jest. Odjeća se na njemu klati poput kum Mićanovog ponadaj-

¹ Je, je, stvarno se ta nesreća zbila! U priči „U mom selu četvrtkom se uvijek ducu tuklo“. Al ne brini brigu i skloni taj izraz s lica konda ti se ukazala Gojspa s neočerupanim damskim brčinama i dlakurama pod pazuvima, ovo je selo poznato ko ekstremno prototantali... pronatalidizdar... podnadalina... potnalakititi... ajmo reć, jebežljivo selo. Odma se broj novorođene novorođenčadi udvanajsterostručio, tako da sad stanovnika imade sasma dovoljno za nove priče.

nog picopleta, a tananim se nožicama probija kroz otpalo lišće konda kroz beton ruje. Dosopće mršavko do njih – lice mu ispijeno, oko očiju kolobari tamnosmeđi, a zubi... pa, ne razlikuju se puno od babljih – pa padne na koljena obujmivši Filkine mesnate ruke. - U spas, ako Boga znate!

Anka ga snažno oplete kronicom po licu:

- Ne izusti imena Gospodnjeg uzalud!

- Pa onda si ga i ti sad izustila uzalud - Filka će prvaj komšinici. Eto, teška situacija, al jednostavno nije mogla odoljet da ne podbode. Anka se odmah naroguši: - Ma vidi ti balavice, šta mi se našla mudrovat! Nemoj da i tebe opletem...

Tok! Riječ joj prekine udarac Ženkina štapa preko labrta. - Jesam rekla, ne se svadit! Zadihani čovjek boležljiva izgleda očito je shvatio da s prve dvije osobe neće moći konstruktivno porazgovarati, pa se na koljenima odvuče do treće, Ženke. - Pomognite mi vi, tako vam Boga... oču reč, bogataša! - ispravi se kad je Ženkina krunica ponovno krenula u kaznu.

- A šta te to spopalo, sinko? - nježno će Ženka. Uvijek se osjeća posebno sentimentalno kad pred njom kleči čovjek koji konda će otegnuti papke svaki tren. Možda i zbog njezina pokojnog muževlja što je sve odreda odapelo poradi raznoraznih psihosomatskih boljki. - Napalo me! - viče blijedi mršavko. - Crveni rogonja iz crnog pakla! Mene i familiju mi! U Pantljikovcima mi ukuću uletio, ženu i dicu mi drži zatočene, a ja sam uspio pobič samo zato šta je bio zauzet silovanjem žene mi. Pa onda čeri... pa sina, pa opet žene, pa onda sina i čeri zajedno, pa naizmjenično žene i sina nekoliko puta, onak malo unju, malo unjega, onda opet čeri nekih četir do pet puta, potom žene, pa čeri, onda na brzinu mačke koja je unišila ukuću, pa opet žene, jadna ne bila, onda svijju troje zajedno, pa je onda moj sinčina moro silovati mačku, pa mačka njega, pa je čer materi...

- Dobro, dobro, shvatle smo, silno ih je silovo taj vrag - Ženka će. Krajičkom oka vidi trzaje Ankinih ruku dok mučno drobi krunicu. Točno znade što ju tišti: toliki blud, a nitko ni s kim vjenčan! Neće to Gospod dobro primiti, nikako neće. Okapat će jalo-vo groblje čitava ta familija, znade to Anka! - Jel, diko - nagne se Filka, teško dišući kad ju je salo sapelo, - a kako se tebe vrag nije dovatio? Jab te silovala da sam on...

- Šta ja znam! - drekne čovjek. - Jebiga, nisam ga pito! Očete mi pomoć il ne? Niko mi drugi ne viruje! Zvo sam policiju, rekli mi da su kaznena djela šta ih počine paklene sile u nadležnosti Crkve, zvo sam njija, kažu mi ja sam pravoslavac, pa mi ne mogu pomoć dok mi se familija ne preobradi, al da to moram doč osobno ucrkvu, pa sam otišo tam, pa su mi rekli da prvo moram otič u matični ured izvaditi novi rodni list, pa mi je matičar kazo da mi ne more dat rodni list dok mu ne donesem potvrdu o nekažnjavanju, jer da paklene sile ne napadaje nekog ko se nije o zakon ogrišio, a na sudu su mi rekli da mi ne mogu izdat potvrdu za tu svrhu bez biljega, a biljege nisam mogo kupt jel sam zaboravio ponit novčanik... a nemam vrimenta ič po njega pa sve ispočetka! A pravoslavnu nam crkvu srušilo u ratu! Pa, jebenti taku ukrug-naokrug državu! *Ajmeee, pomagajte drugovi, ja ću da se ubijem zbog nje, zbog nje, zbog nje, zbog nje...* - Pa se rascvili raspjevani sirotan koštani kao tužna vrba, te počne udarati rukama i nogama o tlo. Tri se babe pogledaju, zatim četvrtu. Ova laganu ušmrkne.

- Pomoćemo ti - Draženka će, - pa makar to bilo zadnje šta ćemo učinit utvom životu!

Čovjek podiže glavu umrljanu lišćem i blatom i kokošjim govancem. - Kak to mislite: u *mom* životu? *Khhhhrok!*

Sine s nebesa zlatnožuta munja, a oštrica mu katane sekundu potom prosiječe kroz glavu i zarije se u tlo, ostavljajući glavu zaglavlje-

nu u uzdignutu položaju. A čovjek, umjesto da umre izdahnuvši kako veli četrnajsta božja zapovijed, on diže pogled i umjesto četvrte babe nad sobom ugleda furiju u crnome kožnjaku s titanskom maskom na licu, u raskoračnom stavu, s objema rukama na drški katane, a duga joj bijela kosa vijori na nepostojećem vjetru. Stoji tako baba nekoliko minuta, da probodeni iskrvari, ne bi li mu duša tijelo napustila, a i radi efekta, dok kroz prozor nečije kuće dopire glazba iz *Sailor Moona*. Kad je dovoljno krvi isteklo iz čovjeka da svom pootpalom lišču podari crvenu jesenju boju, Jula... pardon, ratnica izvuče katanu iz probodene lubanje i baš kad se spremala sjesti i vratiti u bablje obličje, zahripa mrtvo tijelo pod njima, a iz leđa mu sunu golema kožnata krila, puna prstiju i pandži. Crvena dlaka oblije čitavo mu tijelo, skupa s odjećom, a glava mu se izduži u njušku aligatorsku, s četiri metra dugim rogovima boškarina, čeljusti se razjape da bi goleme kljove što mu iz desni izbijaju zaprimile, oči pocrne, a jezičina zmijska stade palucati, pljujući krvavu slinu. Demon probušene glave skoči na ljubičaste papke iz kojih vatra suklja i urlikne da ga se do ambara seke Jakne čut moralo! Raširi demon ruke, a iz pazuha mu crvi izbiju i po babama špricat stanu.

- Puj, jebo mater! - pljune Anka bijesno, maramu svlačeći – eh, da te kosti toliko ne bole, išlo bi to i brže. Tri šarene munje iz oblaka svijet poljube i tri nove ratnice u kožnjacima pred klupicom se ustobočile. A demon još jače u urlik. A babe na njega svim raspoloživim oružjem – i toplim i ladnim. A demon jaukne pomalo ženskasto. A babe sijeku konda meso u kobasice melju. A krvca i organi iz demona špricaju ko iz babe Đelke pjena kad ju uvati njena bjesnoća – šprica sve po ratnicama koje bijesno lamataju i sjeku i buše i režu. I na kraju od demona samo sataraš ostade.

- Ma vidiš ti to! - veže si Anka poslije akcije maramu podno brade, dok joj se iz

krunice još dimi. - Jestel vi znale daj to dušman pakleni, a ne čovik kršćanin?

- Ja nisam imala pojma. Skočla sam za Julom - odgovara Filka i čisti si maramicom lice okrvavljeno.

- Jab ga ubla tak i tak - Draženka će. Njoj je u usta uletio komadić demonova žučnog mjehura, pa ga baba nesvjesno žvače. - U mom selu se uvijek ubijalo one šta ne znaju kazat č!

- Kake bogati to veze ima sičim? - pita Anka. Draženka ju gleda uzdignute obrve – još kad bi ju imala...

- Bila je jedna žena u mom selu... - veli, ignorirajući Ankinu upadicu. - Ja sam još bila mala tad. Ta je sve govorila sa č. Čičak, čizme, čorape, čmar...

- Pa, to se sve i govori sa č! - javlja se Filka. Ona se jedina od četiri babe gotovo školovala. Možda se i bi da se nije morala udati zbog treće trudnoće. Ali, ne žali za tim. Iovako je školovanja od svih njih zajedno.

- Ti, mala... - upozori ju Draženka, a štapom dovrši rečenicu i to baš Filki posred zuba. - Ak ja divanim, onda ne divani sveti Petar. Toj su se ženi iz mog sela rugala neka dica jednoč. Da su joj slova č toliko tvrda da od njija uvijek ima zatvor. A ona pomislila da joj se to dica rugaje zato šta su njenog muža partizani strpali u zatvor đe je i umro. Pa im je otkinila noge.

- Šta jim je? - oglasi se Anka konda su ju opandrčili preko nosa.

- Otkinila noge. Objesla ih sve u štali za ruke i onda jim vukla noge dok ih nije poodkidala. I onda se vratla ukuću. A dicu su našli tek za četr godne kad je ta žena umrla, pa su išli rušt kuću i štalu. Kosturi od dice su cilo vrime visili tamo. E, otad znam da s ljudima šta svemu č reknu nešta neštima.

- Jeblo te to tvoje selo - Anka će, natežući krunicu, - tamo dica baš nisu imala sriće. Draženka slegne ramenima i to je bila točka na kontemplaciji o još jednoj uspješno okončanoj akciji. Tišina opet zaleгла na selo, sjede tako četiri babe, svaka svojom rabotom zaokuplje-

na, a pred njima leži hrpa mljevena mesa i polagano se dimi. Oblaci se lijeno valjaju preko neba, minute prolaze, jedino onaj naporni čuko sveudilj laje. Nije taj život nimalo loš. Jok.

* * *

I sve bi na tome možda i ostalo da se u jednom trenutku, nekih pola sata kasnije, nije oglasila mudrica Jula. Babe šute, a onda tišinu razbije njezino:

- F...

Tri se babe zgroženo pogledaju.

- Očeš reć - drhti Anka, - da je taj demon znao daćmo ga ubit?

- Ješššam... - odgovori mljackav glas iz neposredne blizine. Babe prepadnute, poskoče na klupici te se ogledaju. Kad ono, hrpa mljevenog mesa među lišćem se lagano pomiče, konda crvi ruju unutra. Bit će, već su se počeli nakupljati i žderati. Ali, otkud onda glas? Jel moguće da je to biće još uvijek živo? Nema tu više udova ni kostiju, ni mišića ni organa, al biće, izgleda, i dalje govori. Kroz šta, pitanje je. Demon nastavlja istim šljštavim tonom:

- Morale... šššte me ubit... To nam je bio čččilj... - Pa nekoliko krvavih balončića pukne na hrpici, pa glas nastavi: - Trreballa je moja krrrv ... da vaššš... žžžarazžži...

- Zarazi?! - dreknu tri babe - aj pogodi koja nije? - uglas. - Ti si nas *zarazio*?

- Pa, mogo si se samo porezat po ruki - govori Filka, najracionalnija od četiri babe zbog onih škola što je gotovo pohađala, a i pomalo je bacila oko na tu stvar dok je još bila čovjek, - i onda nas pošpricaš s krvcom. A ne se dat ubt. Oped bi nas zarazio.

- A vi bi mi puššštile... - mljacka meso, - da vam dodžžžem krvav i... šššpričččam po vama?

- Pa, virovatno nebi... - slaže se Filka, kad ju Draženka prekida.

- De dobro, očem se ti to uskokodakalla, debela krmačo! Nije bitno kak bi zanjeg

bilo bolje da nas je zarazio, bitno je da nas je zarazio! Sočim? - drhti Ženka, al od bijesa ovaj put. - Šta će nam bit?

Meso u lišču šušlja, reklo bi se: smije se. - Eto, baššš šššam *tebi* to mišššlio reččč!

A Ženka jarovito na noge skoči, maramu s glave zbací, munju zelenu dozove i preobrazi se u ratnicu kožnjakušu, s mitraljezom u rukama. Nisu ju babe ni stigle uhvatit, a Draženka je već rešetal na tlu šta se na tlu izrešetati još dalo. Frca lišće, frca s njim i meso, tlo se pretvara u sito, a Draženka arlauče od bijesa i puca li ga, puca. Kad je potrošila dva redenika, ostade još stajati, bijesno dišući, ali ne radi efekta. Pa polako svučé masku i ponovno se obabi. Kad se dim razišao, ostadoše samo crne mrlje na lišču i rupe u tlu, kao nakon rata.

- Neš ti mene... - bijesno mrlja Draženka, klimavo sjedajući na klupicu. Dvije ju babe promatraju dok se ne umiri, pa se nagnuše Juli.

- Sočim nas je zarazio? - pita Anka, a Filka istovremeno: - Kak si *ti* zna-la daj to pakleni demon?

Juli samo crven nos viri dok važno odgovara na oba pitanja: - F...

- Ajmeee... - dreknu tri babe uglas, pa se stanu pogledavati, ne bi li ugledale kakvu manifestaciju zaraze jedna na drugoj.

- Kad Jula ne zna šta nam je, kak ćemo mi otkrit? Gospode, spašavaj nas, sunce te ne grijalo... - viče Anka i deset se puta babljom brzinom prekriži.

- Mene više pati, - Filka će učeno, - šta Jula veli da je demon govorio u množini kad je djelovao o ciljevma svojim. Znači da nije djelovao sâm. Da jih imade još, tiju demonu. I da su se na nas namirili. *To* mene pati.

- A niste ju čuli da je pripoznala daj to demon, - dodaje Draženka, - zato šta zna da demoni ne znaju reć ć! To niste čule!

- Ti šuti, - viče Anka bijesno. - Da nis

potrošila dnevni kontinent municije da demona pretvoriš u prah, sad bi ga mogle još ispitati! Ej! - ustane ona, pa nogom

ruje po tlu. Možda je još koji atom demona sposoban govorit, ko će ga znat...

Ali, ništa. Odgovara joj samo prašina i isprobušeno lišće. Od demona ni papak.

- A štaćmo sad? - pita Anka panično. Ne voli ona bit zaražena. Jednom je sa osam godina imala vrlo svrbljivu zarazu i mater joj je tad zabranila da se više igra s bratom. *Taj ti je natego sve šta je ovom zemljom odalo,* rekla je. *I staro i mlado i muško i žemsko i kršćana i pogana. A i dičeš se s bratom jebavat kad se ne moreš udat zanjeg! Gospod će te karat!* Maloj Anki se mogućnost da Gospodin opći s njom i nije pretjerano sviđala. Jer, svi znamo da Marija zbog toga baš i nije imala sreće sa svojim sinom. Osim toga, Anka već dugo nije više bila djevica. Čaća se po-

brinuo za to kad je dobila jedinicu iz prirode i društva. A, bolesti na stranu, brat joj je sa svim zadovoljavajuće septičku proluftavo. Ankino se pitanje, očito, i ostalim babama mota glavom, jer mutavo se pogledavaju. I dok prva tupa grmljavina najavljuje dolazak kiše, a možda i snijega kako je mladi Sijerković najavio, Julia podiže crven nos, spušta plećivo u krilo i izjavljuje sudbonosno slovo:

- F...

A babe će uglas:

- Jebote Kramberger, kak se toga i mi nismo sitile?!

NASTAVĆE SE...

SHAMROKON

THE DUBLIN EUROCON

22 - 24 August 2014, The Burlington Hotel

Dajana se nakon Laboratorija fantastike u Rijeci svojski bacila na pisanje, pa je objavila nekoliko priča, među ostalim u „Marsonicu“ i UBIQ-u. Uredništvo Parseka ima potrebu pohvaliti entuzijazam kojim je radila na ovoj priči ☺

DAJANA ŠALINović

HOLOGRAMSKA ZALJUBLJENOST

Sanjala ga je. Lice modrih izgubljenih očiju bez nade u bolje sutra. U snu su se nalazili na planeti njenoga naroda, na kojoj nikad nije bila, iako se nadala da će jednog dana otići. Nebo je bilo u nijansama narančasto ružičaste, slično onome na Zemlji sat vremena nakon izlaska i prije zalaska, u vrijeme koje su fotografi nazivali zlatnim satom. Staklene visoke građevine reflektirale su svjetlost dok se ljubila s njim.

Trgnula se iz razmišljanja - sjećanje na zadnju osobu koja je takvo što učinila i bila prognana u smrt još je bilo previše svježije. Nikad neće imati prilike dotaknuti Adama. Zabacila je pokrivač preko glave, ne želeći se susresti sa još jednom ubitačnom svakodnevicom. Protegnula se, osjećajući zatezanje mišića i pucketanje zglobova. Smatrala se budalastom što je dopustila samoj sebi da se zaljubi u stanovnika Zemlje. U nekoga koga je kroz holograme promatrala svaki dan, a tko nije ni znao za njenu egzistenciju. Znao je, doduše, za Njih, no smatrao ih je Bogovima, potpuno različitim od sebe. Postojalo je pravilo da Zemljani nikad ne smiju vidjeti njihova lica, iako su već postali svjedoci njihova djelovanja. Bila je bolno svjesna da izlazak iz broda nije bio ni moguć niti dozvoljen. Nisu bili tako prilagodljivi vanjskim uvjetima kao ljudi - drukčija atmosfera i kontaminacija zraka bile su pogubne za njihov organizam. Osim toga, bilo je zabranjeno miješati se - na bilo kakav način -

u razvoj njihove civilizacije. Već je i liječenije ljudi koji bi se našli u blizini ulaza u nebeske lađe bio korak predaleko koji je donosio i negativne posljedice. No, ipak je bio prihvaćen, nakon mnogo zasjedanja njihovog odbora. Lu je ustala iz kreveta. Spremala se za odlazak na doručak dok su joj tamne vlasi padale na malena ramena. Izgubljena u vlastitim mislima, hodala je bijelim hodnicima kroz piramidu, tu i tamo pognuvši glavu u znak pozdrava starijima od sebe. Prišla je velikoj kantini klase E, no predomisli se, nastavila je duž hodnika i ušla u dizalo te izašla na katu iznad. U središnjem dijelu hale nalazila se prostoriya za promatranje - u nju je ulaz bio slobodan za sve. Koristili su je kako bi promatrali neke dijelove grada i stanovnike u njemu, u svrhu boljeg upoznavanja ljudske civilizacije. Lu je sjela u naslon od crne spužvaste pjene koja se oblikom smjesta pokorila njenom obliku i težini tijela. Utipkala je podatke u računalo, na što je hologram zaiskrio pred njom u mnoštvu piksela, prikazujući joj željenu ulicu. Pokretima ruke, šetala je kroz ulice i trgovce tražeći poznato lice, no bez uspjeha. Prošlo je već desetak minuta kad je osjetila kruljenje u želucu. Nije joj se dalo opet spuštati u kantu, pa je odlučila izdržati do ručka. Osjećala je stalnu nervozu u želucu zbog koje nije mogla gotovo ništa jesti. Pomislila je kako je ljudski izraz za to - leptirići u trbuhu - koliko god bio smiješan zbog očite nemogućnosti da ta mala krilata bića prežive u kiselom mediju želuca, možda bio sasvim prikladan.

Bila je sama u prostoriji za promatranje. Upravo zbog toga, dopustila si je realniju hologramsku simulaciju. Kaciga s vizirom pokrivala joj je glavu, pa je sad svijet izvan nebeske lađe percipirala kao da je doista okružuje. Koračala je njime poput duha, promatrajući, znajući da je nitko ne vidi. Tek sad, shvatila je da je grad ružniji nego joj se dosad činilo. Ulice su bile prljavije, a ljudi mravinjak koji se slijevao ulicama. Gledala je kako se ljudi u odrpanoj odjeći naguravaju, čupajući jedan od drugoga ostatke hrane. Odjednom, srce joj je brže zakucalo - pred njom se nalazio dječak izgubljenih očiju, Adam. Tek sad, primijetila je da mnoštvo modrica na njemu. Hodao je ulicom, skrivajući se iza pohabanih zidova zgrada i mnoštva kontejnera. Gledao je prema nekoj uličnoj bandi koja je spavala oko mnoštva vreća za smeće. Adam im se prišuljao, gazeći svojim poluraspadnutim tenisicama po mjestima gdje nije bilo lokvica od jučerašnjeg pljuska. Mladić s crvenom maramom se u snu okrenuo na drugi bok i sad mu je lice sklopljenih kapaka bilo okrenuto prema Adamu. Lu je gotovo mogla osjetiti znoj kako mu se slijeva niz leđa. Uhvatio je jednu od vreća srednje veličine i polako je podigao te ponio, hodajući unatraske. Nije se udaljio ni petnaest koraka od bande kad je vreća napukla, a nekoliko konzervi se stalo glasno kotrljati asfaltom. Mladić s crvenom maramom se trgnuo iz sna i laktom pod rebra bubnuo crnokosog pokraj sebe. Adam je zgrabio dvije konzerve i potrčao. Četiri su ga mladića slijedili, zajedno s hologramskom Lu ispred njih. Osjećala je strah i bespomoćnost. Potrčali su pored neko-

liko prolaznika, praveći se da ih ne vide jer ih nisu zanimali tuđi problemi. Adam je ubrzano disao, trznuo glavom pa bacio konzervu graha iza sebe, ciljajući glavu jednoga od njih. Promašio je. Začulo se nekoliko sočnih psovki. Jedno krivo skretanje i Adam se našao u slijepoj ulici, okružen grafitima išaranim zidovima. Bacio je još jednu konzervu, drhtavim rukama ciljajući glavu jednog prognitelja. Bio je to čin očajnika. Promašio je. Njegovi su se neprijatelji pogledali i nacerili jedan drugome. Crnokosi je mladić izvadio nož i zatračio se prema Adamu koji je samo bespomoćno stajao, svjestan da je bitka već izgubljena i da nema smisla odugovlačiti. Lu je instinktivno stala pred njega, a oštrica noža joj je prošla kroz trbuh i zarinula se u toplu tkivo. Ispustila je vrisak umjesto Adama, osjećajući kako joj se suze slijevaju niz obraze, pa potrčala oko mladića, trudeći se nanijeti im bol ili ozljedu, iako bezuspješno. Trenutak kasnije, pobjegli su s mjesta zločina. Lu je kleknula na pod kraj Adama, plačući i nadajući se da će netko od ljudi doći i odnijeti ga u Staklene planine jer ih ona sama nije mogla napustiti. Lokva krvi ubrzano je tekla, natapajući mokro kartonsko smeće pokraj njega, oslikavajući ga grimizom. Znala je da je oštrica zarezala abdominalnu arteriju. Pomislila je kako bi i sama otrčala iz broda, pod cijenu vlastitog života, kad bi znala da će ga to spasiti. Gledala ga je kako uvlači posljednji udah, čeznući da ga može zagrliti ili mu nekako dati do znanja da nije sam. Adamove su oči susrele njene. Iako je znala da je ne može vidjeti, prvi put više nisu bile izgubljene.

Paula je višestruka dobitnica SFERICE, a odnedavna je zakoračila u domaći fandom što volontiranjem na SFeraKonu, što objavljivanjem svojih priča u „Marsonicu“ i „Pričama o zmajevima“. Parsek želi dobrodošlicu ovom dobrodošlom pojačanju domaćih spisateljskih snaga. I Parsek želi još njenih priča. Sve boljih i boljih.

PAULA BOROŠAK

HARPIJA

Polu dana hodanja po antikvarijatima me izmorilo. Da ne spominjemo da su mi misli počele izlaziti iz glave i prividati mi se na ulicama. Doktorica Petrović će biti oduševljena. Stajala sam na stanicama i čitala knjigu. Na trenutak sam izronila iz tog svijeta kad sam čula tramvaj da dolazi. Broj tramvaja nije mi odgovarao, no nisam se vratila u ruševine Angelfielda na stranicama moje knjige. Instinktivno sam se pomaknula da je bolje vidim. Nije mogla imati više od 6-7 godina. Plavokosa djevojčica u ljubičastoj vesti na cvjetiče odsutno je gledala kroz staklo. Bilo je nečeg odraslog u tom pogledu – no, možda je samo bila umorna. To nije narušavalo sklad vilinskih crta lica. Njene su me oči na trenutak pronašle, ali kao da me nije zaista vidjela. Odvratila sam pogled na trenutak, za svaki slučaj, i zatim je odmah ponovno pogledala. Opet je gledala kroz prozor s istom onom ozbiljnošću tako nesvojtvenom djetetu. Bilo je nečega u njezinom pogledu što nije bilo kako treba ... Tramvaj je otišao sa stanice.

„U pravu si. Tako to izgleda kad su izgubljeni. Ili još gore, krnji“, začula sam šapat u uhu, isprva jedva čujan. „Trebala bi je zapisati.“ Sad sam je jasno čula, a zatim osjetila i dodir kad je položila glavu na moje rame. Njena me prisutnost nije iznenadila. Bila je prirodna kao i disanje.

„Mogu li drugi to vidjeti?“, upitala sam Aello.

„Ponekad“, odvrtila je. „Vole za to smišljati komplicirane nazive i ispravljati rješenjima za druge probleme.“ Podsmjehnula sam se. „Zar ne čine isto i sa mnom?“

„Svakako.“

Primila sam je za ruke koje mi je ovičala oko struka, uživajući u nepomučenom osjećaju mirmoče i sigurnosti koje je donosila sa sobom kad je bila dobre volje. Kad sam ušla u tramvaj, više je nije bilo. Bila sam preumorna da ostane. Onih rijetkih savršenih dana kad bih pisala punom parom, ostajala bi sa mnom satima i satima, i tad su i drugi mogli vidjeti plavokosu metalku koja je već sa svojih osamnaest godina imala borice od smijeha u kutovima usana. No, češće sam se smijala samoj sebi i pričala u prazno. Mislim da ju je to zabavljalo.

Trebam se prestati emocionalno vezati za kemijske. I bilježnice. Ono kad nađete savršenu bilježnicu i s vremenom se broj listova smanjuje, dok ne shvatite da vam je ostalo još samo nekoliko stranica. To je zaista užasno stresno.

„Vidi!“, požalila sam se kad se pojavila u mojoj sobi te večeri, pokazujući koliko je još malo praznih listova ostalo u tamnoplavoj bilježnici spiralnog uveza s uskim redovima.

„Nabavit ćeš drugu“, rekla mi je sa smiješkom.

„Meni se sviđa ova“, progundala sam.

Zakvačila sam kemijsku na spiralu bilježnice. „Hajdemo.“ Ovo su bili jedni od onih dobrih dana, kad sam marljivo radila, a to je Aello davalo snagu da me prevede u svoj svijet. Jedino je tako to funkcioniralo. Morale smo pomagati jedna drugoj. Kad smo prešle, njezin crni čipkasti bolero, majica, lateks hlače i čizme pretvorili su se, kao i obično, u snježnobijelu togu i sandale. U izrazu koji joj je tek na djelić sekunde zasjenio lice mogla sam vidjeti da primjećuje kako je pusto. No odmah je zatim duboko udahнула s užitkom. „Dome, slatki dome“, rekla je s blistavim osmijehom. Tu je njena moć dolazila do punog izražaja, gdje je bit ovog svijeta tekla kroz nju. I zaista jest bio dom, onaj pravi. Ovdje sam zaista pripadala i godinama se ovamo vraćala. Naravno, ponekad su postojali periodi kad me nije bilo jako, jako dugo. No, uvijek sam se vraćala. Nisam mogla razumjeti kako su neki mogli otići zauvijek, a to što su novi prestali dolaziti me žalostilo. Ona plavokosa djevojčica možda nikad neće doći. Naravno, uvijek je bilo više djece. Djeca nisu vidjela granice i zidove, jer ih nije ni bilo. Nastajali su kasnije. Ljudski um je poput spužve, upija. Pogotovo um djeteta. No, umjesto da ga se hrani onime što pokreće maštu i dovedi ga ovamo, daje mu se hrana koja tu maštu ubija pa ona polako kopni. Zidovi se formiraju. Najprije jedan. Dva, tri, četiri. Izgubili bi se. No, što se to događalo da su oduvijek bili izgubljeni? Krnji, kako je to rekla Aello? „Ne razmišljaj o tome“, rekla je kad je vidjela kuda su mi misli skrenule. „Kako?“, upitala sam je. „Pogledaj“, rukom sam pokazala. „Petak je, a praktički je pusto!“ ogorčeno sam zaključila. „Ma nemoj. A ti to znaš jer si prešla mjesto koje nema kraja uzduž i poprijeko? Oni koji trebaju biti tu, i jesu“, odvratila je i ozbiljno me pogledala. „Zaista smo zatočeni samo kad se bojimo biti slobod-

ni. A okrnjene se stvari mogu popraviti ako nađeš krhotinu koja nedostaje. U redu?“ Njene su me riječi smirile. Krenule smo dobro poznatim putem i ubrzo sam uvidjela da je u pravu. Naravno da je bila. Kratko ošišana plavuša je energično nanosila boju na platno, dok je njen vuk skakao oko nje i štafelaja. Nekih deset metara od nas, još je jedna djevojka u togi gađala komičara maskom. Malo dalje, pod ogromnim drvetom, mladić je slagao kolaž od izrezanih riječi na papir u Shakespearov lik. Vila prozračnih krila pored njega je izrezivala. Sve poznata lica. Kad smo stigle do jezera, četrdestogodišnja autorica, gotičarka sa četiri uspješna fantasy krimića iza sebe pozvala me na red. „Pa di si ti?“ Ugljenocni dugovrati zmaj spavao je tik do nje, glave u njenom krilu. „Turneja po antikvarijatima.“ „E to je već druga priča. Išta dobroga?“ „Između ostalog jedno prastaro izdanje Studije u grimizu“, odvrtila sam zadovoljno i leгла na travu. Aello je učinila isto, koristeći moja leđa kao jastuk. „Već je imam“, nastavila sam. „Ali stajala je tamo na polici i dozivala me. Pokušala sam se oduprijeti, zaista jesam.“ „Ma kako da ne. Skočila si do police i izvukla knjigu brzinom svjetlosti. Dobar izbor, u svakom slučaju. Što pišeš danas? Evo, ja trujem sporedne likove.“ „Zapravo sam se spremala učiniti isto.“ „Ah, veliki umovi slično razmišljaju!“ Otvorila sam bilježnicu i pustila da riječi teku. S druge strane jezera dopirala je glazba. Tamnopusi mladić i sirena s azijskim crtama lica radili su na pjesmi koju još nisam čula. Povremeno bih zastala i upitala gotičarku za mišljenje. Aello bi mi svako toliko pogledala preko ramena da vidi kako tekst napreduje, predloži bolji pridjev ili se pobuni što radim preduge stanke. Kako je bilo onima koji su dolazili u ovaj naš ludi svijet koji smo si kreirali, a koji nisu

našli biće koje će ih inspirirati, svoju muzu? Jesu li osjećali da nešto nedostaje, ili im nije uopće bilo čudno što pored njih nema nikoga tko će ih gađati olovkama, živcirati ih ili entuzijastično odobravati njihov rad? Nisam znala. Nisam se mogla sjetiti kako sam se osjećala dok još nisam imala Aello. Bila je dio mene, no nisam se osjećala nepotpuno kad je kraće vrijeme nije bilo. Ne bih uvijek primijetila da je došla, no njezin me dodir ne bi iznenadio. Često je bolje znala što se događa u mojoj glavi od mene same. Nikad se nisam potrudila naš odnos objasniti drugima. Normalni ljudi nemaju smisla. „S kim razgovaraš?“, upitao bi me brat kad bi me našao u sobi i prekinuo usred rečenice dok bih sjedila na krevetu naizgled gledajući u prazno ili pred računalom, s prstima iznad tipki i pogleda usmjerenog pored, umjesto u ekran. Jedino što bi dobio od mene kao odgovor bile bi podignute obrve koje su govorile ‘Ne smetaj’, a tad bi se namršteno povukao iz mog carstva. On je i inzistirao da krenem na seanse s doktoricom Petrović. Protestirala sam, naravno. Prepirlala se i durila kao što je činila Aello ako je ponekad ne bih odmah poslušala kad bi mi rekla da krenem pisati. No, to ne pomaže mnogo kad imaš šesnaest i brata za legalnog skrbnika. I prije je gurao nos gdje mu nije bilo mjesto, ali otkako smo izgubili roditelje u automobilskoj nesreći, počeo se ponašati kao da ću i ja pasti mrtva čim ne bude pazio na ama baš svaki moj korak. Razumjela sam da ga je strah, da smo jedno drugome jedina obitelj, ali samo zato što je netko tvoja krv ne znači da se morate slagati. „Tvoj brat mi je rekao da puno pišeš“, rekla mi je doktorica na prvoj seansi. „Volim pisati. A Aello voli čitati.“ „A tko je Aello, Sara?“ Nakrivila sam glavu. „Priateljica.“ Prošla je sekunda ili dvije prije

nego je ponovno progovorila.

„Imaš li ideju zašto je tvoj brat želio da razgovaraš sa mnom?“

„Ne sviđa mu se što nisam kao on. Nemamo baš puno zajedničkog. Osim obrva. Svi u obitelji imamo iste obrve.“

I tako sam svaki tjedan išla na sastanke sa doktoricom, a između toga sam se gubila u društvu Aello, svojih likova i drugih. Koji također nisu imali mnogo toga zajedničkog s mojim bratom. Moji likovi nisu odmahivali glavom i istim zabrinutim negodovanjem. Povremeno bi navratili u stan ili otišli sa mnom u šetnju. Kad sam jednom prilikom čitala Aello, čula sam ga kako prigušeno razgovara na telefon. Očito nisam trebala čuti, ali od osluškivanja vlastitih misli sluh vam se može neočekivano poboljšati.

„... sve nepredvidljivija, nestaje usred noći, priča u prazno ...“

Nisam se obazirala. On je i obično izlagao svoje jadikovke mojoj psihijatrici. Kad me jednom kasnije našao u glasnoj prepirci s jednim od likova koji se odbijao pomiriti sa svojim jednorogom, izgledao je kao da će zaplakati. Nakon dva dana sam vrištala u svojoj sobi i bacala jastuke na pod. Pa, nije bila baš moja soba u tom smislu riječi. Više dodijeljena.

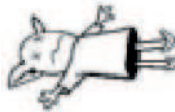
„Pa što si mislila?“, Aello je stajala u kutu sobe, naslonjena na zid opušteno prekrizanih ruku. „Znam da ti fali pilana u glavi, ali ne možeš ugristi čovjeka!“ Nosila je onaj choker koji sam napravila za nju, baršunasti s bijelom čipkom i crvenim kristalnim srcem.

„Ti mene grizeš!“ brećnula sam se na nju. Stvarno grize, što se obično događalo kad bih se kao pijan plota držala neke ideje koja se njoj nije sviđala. Ona je bila pomalo luda. Možda sam ja bila takva zbog nje. Ili je ona bila takva zbog mene?

„Nije isto“, odvrtila je, nimalo uznemirena.

„A zašto nisam smjela? I tako bi me odveli!“
„Da, ali ovako si u puno većoj gabuli. Da nisi pokušavala pobjeći grizući i grebući, ostavili bi te dan-dva na promatranju i mogle bismo se vratiti uobičajenoj nenormali.“
„Pa što hoćeš da napravim?!“
„Za početak, prestani pričati sa mnom. Ja nisam ovdje“, napravila je navodne znakove rukama, prekinuvši me kad sam otvorila usta da protestiram. „Samo nakratko, da ih zavaramo. Znaš da te promatraju“, zavjerenički mi se osmjehnula i pogladila me po obrazu. „Vratit ću se navečer.“
Smirila sam se, pokupila jastuke s poda i legla, pretvarajući se da je sve u redu. Da ću biti dobra curica kakvu žele vidjeti.

Održala je obećanje. Iza ponoći se vratila da me odvede natrag na jezero. „Ugrabila sam te za sebe“, rekla mi je s osmijehom od uha do uha. I tad sam shvatila. Zašto je muza izabrala ime koje mi se činilo u potpunosti suprotnosti s njenom ulogom. „Aello“ znači „harpija“. Grabljivica. Ugrabila me iz kandži umrtvljujuće stvarnosti. Ona je bila moja zaštitnica u crnoj koži koja ponekad ni sama nije znala da li da bude milostiva pomoćnica ili bijesna napast. „Pogledaj“, pokazala mi je na drugu stranu jezera.
Tamo je plesala plavokosa djevojčica u ljubičastoj vesti na cvjetiće, a oko nje je skakala ljupka lisica.

Ed je veteran na stranicama Parseka i poznato ime čitateljima domaćeg žanra, a mi se veselimo što vam donosimo još jednu zanimljivu priču ovog nagrađivanog autora. Malo nas je podsjetila na Alana Forda - barem dok se nije pošteno zahuktala - a zašto, otkrijte sami

ED BAROL

BEZ IZLAZA

- Jeste li ikad čuli za nekoga tko je izvršio samoubojstvo? Uspješno, mislim.

- Hajde, hajde. O čemu vi to? - krupna je žena sa sitnim osmjehom u kutu usana, i blagom ironijom u toplim smeđim očima, pogledala muškarca kojeg je s obje snažne ruke čvrsto držala za bedra. Muškarac je bio visok i vitak, u srednjim pedesetima, običnog, blagog lica i svijetlih očiju, kratke kose s nekoliko sijedih, i upravo je s mukom pokušavao ispružiti ispred sebe noge, tako da ih izravna u koljenima, sjedeći na rubu stola za masažu.

- Mislim na nekog tko se sam ubio. Ili da je barem pokušao? Kao ja.

- Ma dajte gospodine Grabiću, niste se vi pokušali ubiti. Malo ste se udarili u glavu kad ste pali, pa sad pričate koješta. Hajde, još tri puta pa smo gotovi za danas. Odlično vam ide, za tjedan dana opet ćete hodati kao da ništa nije bilo.

- Kao da ništa nije bilo - ponovi on za njom, gledajući u svoje potkoljenice koje su se sa mukom dizale u zrak, da se izravnavaju sa njegovim bedrima na kojima su mišići bolno protestirali protiv vježbe. - Ali bilo je! - nastavi on sad glasnije, gledajući ponovno krupnu, mladu ženu u oči. - Bilo je! Nisam se udario u glavu pri padu gospođice. Ja sam pao na glavu s vrha nebodera. Namjerno. Točno u beton. Pljaf! A evo me ovdje na fizioterapiji nakon što sam odležao dva tjedna u bolnici i još malo i kao nov sam. Opet. Pa mi vi recite kako je to moguće?

- Niste se namjerno bacili - krupna žena se s osmijehom koji nije silazio s njenog ljepuškastog lica primakla još malo bliže njemu, gotovo ga dodirujući svojim velikim grudima, jedva upre-

gnutim u bijelu kutu. Mirisala je po proljeću i svježim jutrima. - Pali ste. Sasvim slučajno. Vidjela sam vaš karton, znate. Postoje i izjave svjedoka. Nesreća, ništa više. I pali ste s ovim nogama naprijed na ukrasna stabla ispred zgrade, dobro se polomili, ali ste preživjeli. Gotovo čudo, ali eto, dogodi se i takvo nešto. A to što imate traume od nesreće je sasvim normalno. Možda bi vam koristio još poneki razgovor sa psihologom.

- Ne hvala - odvrti joj on mrzovoljno.

- Hajde, još jednom! - ohrabri ga ona dok je s grimasom na licu po zadnji put izvodio vježbu.

- Eto ga - reče ona zadovoljno kad je uz duboki uzdah napokon uspio i pusti svoj čvrsti stisak. Osmijeh joj se sad raširio preko cijelog lica, a kratke crvenkaste kovrče zatresla na glavi od odobravanja. - Za danas smo gotovi. Odmorite se i pustite te glupe misli. Zašto bi se netko u našem današnjem društvu htio ubiti?

Da zašto, upitao se Toni Grabić ponovno, kad je tjedan dana kasnije, zdrav kao dren i ponovno siguran na nogama, hodao duž ulice u kojoj je sve počelo. Neboder se izdizao u visinu na drugoj strani ulice. Staklen, prelijep i sjajan, sa svih svojih 20 katova. I ispod njega je zbilja rasla gomila zelenila kojeg se uopće nije otprije sjećao. Gusta, velika, ukrasna stalbalca okruglog izgleda i tankog debla. Dizajnirana, po svemu sudeći. Jedno je čak i izgledalo raščupano i gotovo uništeno. Sitne grane polomljene, a debelo zeleno lišće je još ležalo u njegovom podnožju od meke trave.

Iza njegovih leđa prostiralo se zasjenjeno parkiralište na kojem je još uvijek stajao njegov

maleni, školjkasti, gradski elektromobil. Promet je zujao i hućao na četiri trake između njega i nebodera. Kad se prije gotovo mjesec dana došao popeti na njegov vrh i pogledati dubini u oči koristio je pješćki pothodnik. Smatrao je da je nebo-der baš pravo mjesto za njegov naum. Mjesto pored kojeg je sve započelo, pa bi bilo sasvim u redu da tik pored njega i završi. Samo što nije. I Toni se po tko zna koji put zapita može li se uopće. Jer za- pravo on se nije htio ubiti. Samo je smatrao da je već umro i htio je stvari postaviti na pravo mjesto.

Te večeri, kad je za njega sve završilo, izašao je iz restorana u podnožju tog istog nebodera. Noćno nebo je bilo bistro i svijetlo, zvijezde su mu nami- givale, a Mjesec ga pozdravljao kao starog dru- ga. Dobro, sve je to možda više bilo od nekoliko boca dobrog vina nakon sjajne večere, ali ja- sno se sjećao svog sjajnog raspoloženja te večeri. Svoje snage. Svoje neuništivosti. I zato je valjda i odlučio da njemu ne treba pothodnik. Zašto se spuštati pod zemlju i kvariti raspoloženje hla- dnm, žarkim halogenim svijetlom, kad je noć ovako prekrasna, ovako divna. Kad je promet i- nako rijedak a on samo što ne leti iznad zem- lje. Pa je potčrao, smijući se, preko četiri široke, tamne trake. Samo da bi u sljedećem trenutku čuo duboki, panični pjev trube i okrenuo gla- vu ulijevo prema kamionu čija su svjetla ispuni- la tamu i sav svemir. Nije se dobro sjećao prvog udarca koji ga je odbacio uvis i natrag na cestu, pred kamion kojemu su kočnice očajnički cvi- ljale, pokušavajući zaustaviti grdosiju. Te gole- me zvijeri su bile automatizirane i pune najsu- vremenije elektronike koja je reagirala brže od ijednog čovjeka, ali ipak nedovoljno brzo u nje- govom slučaju. Nije se dobro sjećao niti pada na tvrdu cestu i kad je kamion prešao preko njega prednjim kotačima i izbacio mu utrobu kao kre- mu iz prejako zagrižene rolice. Sve mu je to bilo u magli i moglo je zbilja pripadati nekoj noćnoj mori, nekom potisnutom umišljaju i strahu pred onim što je moglo biti. Ali se dobro sjećao dva za- dnja desna spojena kotača što jure prema njego-

voj nepomičnoj glavi i širom otvorenih očima. I mogao je doslovno čuti taj gnjecavi zvuk, iako je znao da to sigurno umišlja, kad su mu raspljeskali glavu kao prezrelu dinju, preko tamne ceste, i kad je njegov život tako iznenada i neželjeno okončao. Samo što nije. Iako je on bio siguran da jest. Pro- budio se u bolnici, omamljen lijekovima i spre- man odigrati ulogu mumije u nekoj predsta- vi o starom Egiptu. Svi su govorili kako je imao sreće i kao će uskoro opet biti sve u redu, a on je znao da je sve to farsa života kojeg više nema i da je to oko njega samo neko čistište, poslje- dnje iskušenje, zadnja stanica prije pakla ili raja. Jer je svaki put kad bi zatvorio oči vidio ta dva velika kotača kako jure prema njegovoj glavi i čuo onaj zvuk konačnosti i znao je, znao je sa čvrstom, nepokolebljivom odlučnošću da je mrtav. Pa je, kad su ga sa širokim osmijesima otpustili iz bolnice, kad su ga par prijatelja i nešto rodbine napokon ostavili na miru, sjeo u svoj autić i vra- tio se na to isto parkiralište. Popeo se liftom sve do terase. Stao je na rub i pogledao dolje u dubi- nu. Nije tamo bilo nikakvih mehaničkih stabala i tra- ve, bio je u to siguran, samo tvrdi bijeli tehnobe- ton. Niti je bilo nekih svjedoka koji bi ispričali kako je nesretno pao, spotaknuo se eto, slučajno, baš kad je htio nešto pogledati dolje u dubinu. Bio je potpuno sam i nije oklijevao. Nije čekao da se radoznala gomila skupi, onako kao u prasta- rim filmovima, i počne upirati prstima gore pre- ma njemu. Nije čekao zvukove sirena vatrogasaca i bolničara, niti kamere televizija koje bi snima- le njegov skok. Možda je trebao, barem bi imao dokaz da je zbilja želio okončati sve. Umjesto toga samo je skočio. Udarac nije zapamtio, samo huku zraka i osjećaj slobode prilikom pada. I onda tama, mrak i sve je trebalo biti konačno gotovo...

Ali, evo ga opet. Na istom mjestu samo u dru- go vrijeme. A ako ne ide na taj način, morat će smisliti nešto drugo. Nešto efikasnije, za što mu nitko neće moći reći da je bio nesre- tan slučaj i govoriti mu kako je imao sreće. Jer zbilja, tko se u današnje vrijeme još ubijao.

Život je bio dobar za sve ljude, a mogao je postati samo još bolji. Čovječanstvo je napokon doseglo društvo obilja, slobode, pravednosti i ravnopravnosti o kojem su mnogi tako dugo snivali. Zašto bi onda netko sebi oduzeo život? Osim ako je patio od slomljena srca. Željena je ljubav nekima uvijek ostajala hirovita i nedostižna. Ali danas je i za slomljeno srce postojao farmaceutski odgovor. Tri male ružičaste tablete, svaki dan po jedna, i kemijska neravnoteža, tuga, očaj i bol nestajali su kao rukom odneseni. Pravih pjesnika zato danas više i nema. Da je toga barem bilo kad je on bio mlad. Kad se njegovo srce slomilo nakon prve ljubavi. On je to prebolio na onaj teži, tradicionalni način. A kad bi se osvrnuo unatrag samo je sebe i svoju neodlučnost i nesigurnost mogao kriviti što stvari između njega i Marijane nisu završile onako kako je on to želio. A ipak, nema se što žaliti. To je samo davno sjećanje. Njegov dosadašnji život je, sve u svemu, bio dobar prema njemu. Dobar posao, materijalna sigurnost, mnogo veza sa suprotnim spolom, par dobrih prijatelja, a računao je i da za osnivanje obitelji još uvijek ima vremena, iako je to stalno odguravao dalje od sebe. Ljudi su danas živjeli dugo i ostajali mladi duže nego ikad prije. Da, dobar život. Toliko dobar da ga je izgleda bilo nemoguće napustiti i ostaviti iza sebe kad za to dođe vrijeme. Kod kuće je, nakon što je brižljivo poskidao sve alarmne uređaje i detektore, sjeo u podrum, čvrsto zatvorenih prozora i vrata. Skinuo je dovodnu cijev plinskog bojlera i pustio plin da teče. Kad je izmaglica postala toliko gusta da više gotovo nije mogao disati, uzeo je upaljač i pomislio, trenutak prije nego li je oslobodio plamičak, to je to, iz ovog nema povratka.

Vatra. Sanjao je vatru. Toliko vruću i toliko sjajnu da je bila gotovo opipljiva. Znoj je curio niz njega i štipao ga za oči, koje je protr-

ljao dok se uspravljao iz pohabane fotelje. Na par metara udaljenom televizoru je upravo završavala vremenska prognoza. Široke, okomite, sjenovite pruge su prelazile preko ekrana. Bio je star, previše star, i bilo je krajnje vrijeme da ga zamijene. S nekim u boji možda, i to velikim, ako sakupe dovoljno novca. Protegnuo se, uz krckanje zglobova, i izmasirao vrat koji bi ga uvijek bolio nakon drijemanja u fotelji. Ali vijesti su već par godina tako djelovale na njega. Uspavljujuće i dosadne. Možeš tako i s unucima u krevet nakon crtića, znala ga je zadirkivati supruga. Pa, da je bila zima, a ne već poodmaklo proljeće, po vrućinama gotovo ravno ljetu koje je stizalo za par dana, možda i bi. Otišao je gore u spavaću sobu i presvukao majicu promoćenu znojem. Sanjao je nešto gadno, samo se nije mogao sjetiti što. I bolje je tako, pomisli, more ne treba nositi sa sobom u javu. Spustio se niz škripave drvene stube i provirio glavom u kuhinju. Marijana je prala suđe. Kosu, koju je već godinama zbog sijedih bojala, vezala je u čvrstu punđu. Na sebi je imala samo tanku, komotnu haljinu cvjetnog uzorka na prednje kopčanje, koja joj je ruke ostavljala golim.

- Iden doli do Rive. Možda svratin u Bore na bevandu ili oden do balota.

- Aj, aj - odgovori ona ni ne okrenuvši se - ali ne-moj dugo, znaš da ne volin kad večeramo tako kasno. A pogotovo ne volin sama zaspat.

Vani u dvorištu je provjerio kako stoje kartoni koji su sa sunčane strane štitili gume njegovog stojadina. Provjerio je i kamen ispod zadnjeg kotača koji je na blagoj strmini dvorišta produžavao trajnost ručne kočnice. Zadovoljan se spustio niz strme stube, kroz borovu šumicu, do Dolca, pa nastavio uz more prema Rivi. Bacio je pogled na svoju gajetu koja se ljuļjala na vezu u mandroču. Bijela boja nadvodnog dijela je već pucala i ljuštila se s nje. Trebao ju je već izvaditi, prebrusiti i prebojati, ali nikako da uhvati par slobodnih dana za redom. Radove na drvenom brodu, kad ga se izvadi, trebalo je napraviti brzo da

se ne rasuši. Drveni brodovi su kao mlade djevojke, govorio je njegov otac, ostaviš li ih da predugo čekaju na kraju, nećeš više s njima zaploviti. Putem su ga ljudi pozdravljali. Većinom s poštovanje šjor inženjeru i s evala Tonći. Bilo je lijepo živjeti u gradu gdje gotovo svako-ga znaš. Bilo po imenu ili izgledu. Pa iako je grad brojao na desetke tisuća stanov-nika, nekako je svaki gradski predio funkcio-nirao zasebno, kao odvojene enklave, iako je većina stanovnika grada radila u istih neko-liko velikih tvornica na njegovim rubovima. Zadovoljno je prošetao Rivom, u svježem smi-rajaju dana, kad je sunce već zašlo iza brda, ta-man prije nego što noć zaživi. Na kraju ipak nije otišao do balota. Iako je gore na zjogu postoja-la rasvjeta, bila je slaba i nije volio tada igrati, jer nije sebi htio priznati da su mu oči stare kao i on. Vratio se brzo, nakon dvije bevande i kibiciranja par partija briškule ispred konobe. Odlučio se na-spavati. Sutra je petak, mogao bi šmugnuti malo ranije s posla iz tvornice, kao i većina drugih, io-nako se neće mnogo raditi, pa onda otići na ribe.

Sutradan se stvarno nije mnogo radilo. Petak je ipak petak. Samo što je neke stvari ipak tre-balo napraviti. Kao što je isporuka robe koja je već trebala krenuti na put. Znao je Toni do-bro o čemu je riječ. Vozačima se nije dalo kretati na put. Nitko ne voli produžiti rad-no vrijeme petkom. Pa se izmišljaju kvaro-vi i problemi na kamionima. A često se zna-lo dogoditi i da ih vozači namjerno pokvare samo da ne moraju voziti vikendom. Zapravo se većina kvarova na vozilima i događala petkom. Praksa kojoj je bilo teško stati na kraj, pogotovo kad je šef voznog parka čovjek kao Joso Mrdeža. Lijeni, prgavi tip s preko 20 go-dina radnog staža, član partije i brigadir. Netko kome se nije moglo apsolutno ništa, pa makar odlučio ne raditi niti ono malo što je radio. Nakon pola sata rasprave uspio se dogo-voriti s dva mlada vozača koja su prista-la isporučiti barem onaj nužni dio robe u

zamjenu za dva slobodna dana idući tjedan. Stao je blizu velikog izlaza tvorničke hale, na rubu hladovine, razmišljajući zašto se uopće trudi. Kao da je ikog briga. Trebao je samo prosljediti papirologiju i ostaviti sve za idući tjedan. Čemu žurba? Svaka tvornica će, ovako ili onako, naposljetku ispuniti svoj godišnji plan. Sve plaće će stići redovno, čak i ona do-datna, pa i regres. Zašto se on onda živcira? Pomaknuo se korak u stranu kad je buka diesel motora nadvladala buku stroje-va iz hale, taman na vrijeme da se mak-ne teškom šleperu sa puta. Truba je odjek-nula kad je zakoračio u stranu, prekasno da se sam nije pomakao na vrijeme. Šleper je prošao pored njega zapahnuvši ga teškim ispušnim plinovima. Toni ga je ispratio po-gledom dok mu je srce nešto brže tuklo. Ispratio je pogledom i njega i njegovog dru-ga koji je brundao odmah za njim. Da se spotaknuo, pomisli, dok se izmicao, mo-gao je i pasti pod te velike kotače. Kotače koji su mu glavu mogli zdrobiti kao orah. U truhu ga je presjeklo a u glavi mu se za-mutilo na tu pomisao i morao se uhvati-ti za obližnji zidić da ne padne na prašnjavo tlo. Sve oko njega se počelo vrtjeti dok se borio da povrati dah. Uspio je nekako u tome, leđima oslonjen na beton, dok mu se vid ponovno polako razbistravao. *Ja sam Toni Grabić*, reče on sebi, gledajući u svoje duge ruke i snažne dlanove. *Inženjer sam, imam 53 godine, ali ja ovdje ne pripadam*. Nalazio se u 1978. Prošlo stoljeće. Vrije-me prije nego li se i rodio. *Ne haluciniram, ne ludim*, ponovi on sebi po tko zna koji put, *ovo nije moj svijet. Ja ovdje ne pripadam*. Otišao je iz tvornice kao mjesečar, ne javivši se nikome, i dovezao se u dvorište svoje kuće, mučeći se putem s neposlušnim mjenjačem stojadina. Ušao je u tunel u koji se ulazilo od-mah kroz ulazna vrata. Čuo je Marijanu kako se kreće gore po katu. Zidni sat je glasno ku-cao u polutamnoj prostoriji u kojoj su škure

bile samo malo otklopljene da vanjska vrućina ne zagrije previše unutrašnjost kuće. Na sjajno lakiranoj, drvenoj komodi su stajale uokvirane obiteljske fotografije, brižno položene na izvezene miljee. Iznad njih je na zidu visjela najveća, crno bijela, ona s njegovog i Marijaninog vjenčanja. Dvoje dotjeranih mladih ljudi, još gotovo djece, širokih osmijeha malo ukočenih od poziranja. *Tako je to onda bilo*, zaplovi mu misao, *nije se čekalo, vjenčao se mlad i kreneš silovito naprijed jer nije bilo toliko vremena, koliko je bilo stvari koje je trebalo napraviti*. Još jedna crno bijela izbljednuta fotografija na zidu, u tankom okviru, pokazivala je njega sa Antom i Mišom. Tri mlada, užasno mršava mladića, pohačana odjeća je visjela na njima. Zagrljeni, s oružjem čvrsto stisnutim u rukama. Gologlavi, kape sa crvenom petokrakom su zataknuili za pojaseve. I s toliko sretnim osmijesima na licima da je njihova sreća još i danas djelovala gotovo zarazno. *Dan oslobođenja*, šapnu mu pamćenje za koje je znao da nije njegovo. Njegova spomenica je visjela odmah pored. Ostale fotografije su pokazivale njihovu djecu i njihove unuke. I njega i Marijanu s djecom i unucima. Fotografije za koje su ga vezivale uspomene, sad većinom mutne, ali ipak još uvijek prisutne, kao da čuče i čekaju tu blizu, u njemu, odvojene samo tankom, prozirnom opnom. I samo je treba malo gurnuti umom da se vrate u svoj svojoj opipljivosti. Da sve sjedne na svoje mjesto. Ali nije to napravio. *Ja ovdje ne pripadam*, ponovio je sebi, odšuljao se tiho iz kuće i ponovno spustio stubama do mora. Sjeo je u svoju gajetu, odvezao se i odgurao od drugih brodica pa upalio svoj pouzdani dvocilindarski Torpedo motor i smjestio se za kormilo na krmi. Vozio se skoro tri sata, sve dok nije došao do otvorenog mora, dovoljno daleko da mu otoci više ne zaklanjaju pogled, da ispred njega bude samo uvijek nedostižni vođeni horizont i daleka praznina iza koje je slobodno

moglo pisati i he svnt dracones. Nekoliko galeba ga je bilo pratilo, u nadi da će raditi ono za što je gajeta bila i namijenjena, ali su odustali nakon nekog vremena. Samo je jedan sletio na vrh pramca i ostao s njim. Stari, veliki galeb čije je perje već počelo žutjeti i ispadati. Pogledao ga je par puta tamnim okom, a onda se okrenuo od njega i nastavio promatrati valove. Ptica koja je s godinama zaboravila na žurbu i nestrpljenje. Kao da smatra da ima jednako pravo biti na ribarskoj brodicici kao i čovjek, jer jedan bez drugog ionako na otvoreno more ne idu. Motor se napokon ugasio kad je nestalo goriva, a brodicica se nastavila ljuljati na blagim valovima. *Još uvijek bih se mogao vratiti*, pomisli Toni, na vesla ako treba, veslao je on već mnogo puta i na duže relacije. *Ne, nisi*, javi mu se onaj probuđeni, racionalni dio njegovog mozga. *Nikad u životu nisi veslao. Nikad u životu nisi pojeo ribu koju si sam ulovio. Pa ipak, ne znači da ne mogu*, otrese se na taj dio sebe. Mogao je ostati ovdje. Pustiti da opet bude onaj Toni Grabić iz ovog vremena. Znao je što donosi budućnost. Mogao je proživjeti još dosta sretnih godina sa ženom koju voli još od djetinjstva i s obitelji, koju je u pravom životu uvijek odgađao i stavljao na čekanje. Pobrinuti se da zaradi dovoljno novca i da ostavi svoju djecu i unuke imućne i negdje u sigurnosti. Prosto uživati u životu, u hrani na primjer. Jer sad je bio bolno svjestan da je onaj jednostavni obrok, koji je jučer imao za večeru, nešto najbolje što je u životu okusio. Mogao je uživati u ovoj idili, gotovo raju. Mogao je, ali kako? Kako raj može biti raj kad znaš da je lažan? Kako možeš uživati u sjaju dragulja kad znaš da će se rasuti pod tvojim nogama u sitne staklene krhotine, onako kako se i njegov pravi život rasuo? Kako da sebe uvjeri da je ovo stvarnost, a ne samo tlapnja poremećenog uma? Nije zapravo ni imao izbora. Kao što je Camus smatrao, jedino pravo filozofsko pitanje je počinuti samoubojstvo ili živjeti s apsurdom. Svukao se gol i uredno složio svoju odjeću na krmi. Izvukao je desetak komada olova ispod

mreže, nanizanih na konopac, smotao ih i stisnuo u lijevoj šaci. Galeb se okrenuo prema njemu i protresao svoje perje, namještajući se udobnije. Nagnuo je glavu gledajući Tonija kako se polako spušta niz bok brodice u more. Crno oko ptice ga je pratilo kad se pustio u dubinu, s nogama na dolje, puštajući se da tone sve dublje i dublje. Sve dok više nije mogao zadržavati dah, tamo u dubini gdje je svijetlo bilo sve slabije. Onda je izdahnuo i pustio da ga hladna, slana voda preplavi, ni ne trudeći se kretati prema gore. Kad su instinkti prevladali, kad je olovo samo nastavilo svoj put prema dnu, a ruke i noge se počele batrgati u očajnoj potrebi za zrakom, bilo je već kasno. Tama koju je htio došla je i otplavila ga.

Kad se osvijestio na širokoj, udobnoj ležaljci, znao je da je opet tamo gdje i pripada. Moderni namještaj, veliki prozirni holoekran na zidu, ogromni prozori kroz koje se vidjelo plavo nebo isprepletano nezamjenjivim sitnim, malo tamnijim nitima, koje su za sobom kratkotrajno ostavljale brojne letjelice. Vitke prozračne zgrade bljeskale su na suncu, sa uobičajenim vrtovi- ma na vrhu i lukovima pješačkih mostova prepunih zelenila koji su ih povezivali. Da se vratio potvrđivao je i muškarac koji je sjedio blizu njega, na udobnoj, pletenoj stolici pored prozora. Snažan, blagog lica, sjede brade i kose i prodornih očiju. Elegantno odjeven. S onim svojim prepoznatljivim izgledom dobroćudnog patrijarha.

- Gospodine Grabiću - obrati mu se muškarac sa smiješkom na licu kad je primijetio da je Toni budan. - Kako ste?

- Gospodine ministre - odgovori mu Toni tihim glasom koji je nekako teško izašao iz hrapava grla, - bio sam i bolje.

- Dakle, poznajete me - reče mu muškarac i nabaci još malo širi smiješak.

- Ne da pratim politiku...

- A tko danas uopće prati politiku?

- Ali, vi ste toliko dugo u tome da vas valjda svi znaju.

- Barem oni naših godina, nadam se.

Mlađariju nije briga za politiku.

- Da - kimnu Toni uljudno.

- Gospodine Grabiću - nastavi ministar. - Vi ste stvarno težak slučaj. Ljudi obično ne pitaju mnogo kad im se pruži druga prilika.

Ili treća. Prihvate objašnjenje i sretni nastave sa svojim životima. Takvi tvrdoglavi tipovi sa slonovskim pamćenjem i neprilagodljivim mozgom kao vi su stvarno jako rijetki.

- Umire li itko ovdje? - upita ga Toni ne gledajući u njega.

- Da, od starosti. Neki prije, neki kasnije. Uglavnom kasnije. Isključivo. Zar to niste primijetili? Ovo je savršen svijet. Svijet bez bolesti, bez gladi, bez nepravdi. A ako se nešto strašno desi, kao što se desilo vama, onda to ispravimo. I svi sretni.

- Kako? Kako je to uopće moguće?

- Kako? Ne pitajte mene, to je daleko, daleko iznad mene. Ali reci mi, Toni, mogu te zvati Toni? Sjećaš li se 2016. godine? Jeseni i zime posebno. Dovoljno si star, bio si mlad tada, sigurno se sjećaš. Velike krize, tko zna koje po redu, onog zadnjeg velikog, konačnog sloma burzi, bankrota nekad moćnih privrednih sila, propasti banaka, inflacija, papirnatog novca kojeg se moglo upotrijebiti samo u toaletu. Sav materijalizam, konzumerizam, sva sebičnost i samodovoljnost koju je zapad propagirao i izveo po cijelom svijetu je napokon dosegla vrhunac i urušila se.

Sjećaš se sveg onog bijesa? Bijesa stanovnika bogatih država, koji su shvatili da nikad više neće živjeti tako dobro, i bijesa siromašnog svijeta kad su oni shvatili da nikad neće doživjeti blagostanje kakvo su oni drugi imali bar neko vrijeme.

- Sjećam se - odvrati Toni. - Suše, glad, revolucije, ratovi za naftu. Unutarnji sukobi za nezavisnost. Građanski ratovi.

- Raspad Europske unije, ekstremni desničari koji gotovo svugdje dolaze na vlast - nastavi ministar. - Demonstracija mržnje, traženje krivca među onim drukčijima. Pokolj kad su vojske počele izlaziti na ulice, pokolj kad su Breivikove brigade u Britaniji počele ubijati imigrante. Sje- dinjene Države na koljenima, samo što nisu za-

ratili sa Kinom u očajničkom pokušaju da ostanu veliki i moćni. Ruski ekspanzionizam. Svijet u panici i strahu. Sjećaš se vjerskih sukoba?

Terorističkih udara secesionista na svim stranama. Prljavih bombi u Moskvi, Rimu, Madridu. Sjećaš se Zemlje tada? Ustranog mjesta s kojeg je nada ubrzano curila, a trebalo je možda samo malo više dobre volje i malo manje pohlepe onih najbogatijih da stvari budu drukčije. Sjećaš se?

- Sjećam se - odgovori tiho Toni.

- Što se dogodilo nakon te godine? - upita ga ministar.

- Što? - zastane Toni zbunjen. - Preokret, svjetski preokret se dogodio.

- Što točno? - upita ga sugovornik, ponovno se nagnuvši prema njemu.

Otvorio je usta da odgovori na to besmisleno, lagano pitanje, a onda shvatio da tamo gdje je očekivao sjećanje, leži samo gusta tama i glavobolja.

- A ne zna ni itko drugi, vjeruj mi - ministar mu je bio sad još bliže. - Samo smo odjednom iz beznadnosti uplovili u Utopiju. Umjesto da civilizacija potone u razdoblje mraka dosegli smo njen vrhunac. Kako? Nemam pojma.

- Postojimo li još uopće? - upita ga Toni, opet zureći u njega.

Umjesto odgovora, dobio je snažan udarac u rame kojeg nije očekivao. Protrlja bolno mjesto drugom rukom, s ljutnjom na licu.

- Jesi to osjetio? Naravno. Što je uopće postojanje?

Što je materija? Što je stvarnost? Mogli bismo o tome filozofirati do beskraj, ali tu smo, osjećamo, mislimo, volimo, prema tome postojimo.

- Što smo mi? Jesmo li duhovi, sjećanja, kompjuterske simulacije iz daleke budućnosti, što smo?

- Kao što rekoh - ministar slegne ramenima, opet naslonjen u stolici, - mogli bismo o tome do beskraj. A nije da znam. Možda smo još uvijek samo ono što smo i oduvijek bili. Zadovolji se s onim što imaš. Još si mlad, pola života je barem pred tobom, a imaš zbilja dobar život, prijatelje, žene te vole, a čeka te i unaprijeđenje, sad kad ovo znaš, rad s ljudima koji se brinu da stvari i ostanu dobre.

- A ako odbijem?

- Pa, ako odbiješ... Svidio ti se svijet u kojem si do maloprije bio? Možeš se i vratiti, znaš. Ili završiti u nekom gore, mnogo gore razdoblju u koje ćeš se vraćati iznova i iznova. Stvarnom i autentičnom do zadnjeg detalja.

- Dakle nema izlaza - zaključio Toni dok mu se grlo ponovno stiskalo.

- Kako nema? Što uopće želiš?

Nije odgovorio na pitanje. Ministar ostane sjediti u tišini još par trenutaka pa ustane sa stolice, potapša ga po bolnom ramenu i polako izađe iz prostorije, mahnuvši mu kratko još jednom s vrata.

Toni je još dugo ostao ležati, vlačnih očiju, zagledan kroz prozor u bajkoviti svijet koji ga je vani čekao.

Autorova pojašnjenja:

U rečenici: *Drveni brodovi su kao mlade djevojke, govorio je njegov otac, ostaviš li ih da predugo čekaju na kraju, nećeš više s njima zaploviti.* Zarez iza kraju nije greška. Kraj je u žargonu dio obale tik uz more. Na njega se i vade brodovi kad se vrši njihovo održavanje. S obzirom da je riječ o poslovi, nisam koristio književni jezik.

Tinel - izraz koji se nekad u Italiji koristio za velike blagovaonice. U nas danas, a i nekad, označava dnevnu sobu u kojoj je većinom ujedno i blagovaonica, sa svim pripadajućim namještajem, a obično je kuhinja odmah do. Nekad se, kad nije bilo para ili dovoljno mjesta u starim gradovima, gradilo tako da bi se u prizemlju direktno ulazilo u tu prostoriju u koju bi se obično smjestile i stube za kat, iako su iste često znale biti i s vanjske strane kuće, na kojem su se isključivo nalazile spavaće sobe.

Mandroč - (iz Šibenskog leksikona) - lučica za barke; u Docu su dva, mali i veli, odvaik je mandroč bija javno, besplatno privezište za naše jude.

Jelena je prvi puta na stranicama Parseka, a da smo izašli koji tjedan ranije, ova bi priča bila njen prvijenac! No, prestigla nas je Refestikonska zbirka "Prsten sa one strane sna". Uredništvo Parseka (ponovo) ima potrebu pohvaliti entuzijazam kojim je Jelena radila na ovoj priči, i bilježimo se za ostale koje dolaze.

JELENA CRNJAKOVIĆ

ČISTOKRVNA

Zadnje sam ljudsko biće u svojoj i susjednoj županiji. Moram se predati do ponoći, a kada to ne učinim doći će i uzeti me protiv moje volje. Bijeg nije dolazio u obzir. Kada su sjenovnici, ta zakukuljena djeca natprirodnog, stigla u Moslavinu isprva su željeli samo jedan grad; Kutinu. Nitko nije primijetio promjene dok već nije bilo prekasno. Vila, vukodlak, vampir ili vještica - to su bila četiri ponuđena izbora, četiri jednako vječne i beznadne sudbine. Kada je više od tri četvrtine stanovništva Kutine postalo nadnaravno bilo je prekasno da se išta učini. Počela su masovna iseljavanja iz okolnih sela i gradova, ljudi su bježali u panici sa željom da spase svoje ljudske živote. I ja sam trebala otići, otac me planirao poslati van zemlje. Plan bi nam uspio da šačica klinaca iz Kutine nije pred Sjenovnicima pobjegla ravno u Garešnicu, moj rodni grad. Tamni su ih stvorovi slijedili u stopu usput pretvarajući sva sela između Kutine i Garešnice u zonu bez ljudi, svi su postali nadprirodna bića. Ista je sudbina zadesila i Garešnicu, a zatim i sva okolna sela, naselja i gradove u Bjelovarsko-bilogorskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji. Kad god bih se ponadala da je ekspanzija sjenovnika gotova netko bi od ljudi iz promijenjenih područja pokušao izbjeći neizbježno i pobjeći, a sjenovnici su ih neumorno slijedili. Ostala sam još samo ja. Zadnje smrtno, ljudsko biće.

Nisam si mogla objasniti kako je do toga došlo. Bila sam oprezna, naravno, izbjegavala sam nadnaravnike pod svaku cijenu, živjela sam od zaliha koje su roditelji nagomilala u podrumu i na tavanu kuće čim su čuli za

zbivanja u Kutini, no za sada sam bila jedina koju je to trajnije zaštitilo. Nikada me nisu došli potražiti u mom domu iako sam vjerovala da hoće. Kad god je nestalo ljudi na ulicama koje bi mogli loviti nadnaravnici bi provaljivali u domove kako bi utažili svoje ubilačke apetite. Sjenovnici su ih mogli držati pod nadzorom kada su to željeli. Nakon što bi sva ljudska bića u pojedinom području bila ubijena ili pretvorena u nadnaravnike sjenovnici su vlastitom magijom i moći hranili svoja nadprirodna stvorenja kako bi ih spriječili u daljnjem lovu na ljude i smanjili njihove međusobne sukobe. U Garešnici su ih prepustili njihovim divljim nagonima. Stoga je bilo još čudnije što me nitko nije ubio u godinu dana kako su ostali bez druge ljudske lovine.

Bila sam prestrašena, ali ne iznenađena kada su tri vještice prve noći mladog mjeseca provalile u moj dom i izvukle me iz kreveta. Bila sam uvjerena da mi donose smrt. Umjesto toga, donijele su obećanje. Sjenovnici su željeli da postanem jedna od njih, a za uzvrat su obećali da se neće širiti dalje ako ih na to ne natjeram svojim bijegom. Tada mi je bilo malo jasnije zbog čega sam još uvijek živa. Svima koji su svojevrijem postali nadnaravnici bio je ponuđen izbor. Oni koji su se odupirali promjeni postajali su lovina. Za razliku od ostalih nadnaravnih bića niste sami mogli izabrati da postanete sjenovnik, oni su birali vas. I kada bi odlučili da ste vi budući sjenovnik nije bilo mogućnosti da izaberete biti nešto drugo. Znam, jer sam probala. Rekla sam vješticama da bih ra-

dije bila mrtva nego sjenovnik. Nasmijale su se i ležerno me obavijestile da će sjenovnici doći primiti me u svoje redove u ponoć prve noći sljedećeg punog mjeseca. To je noćas.

Možda mi ne bi bilo toliko mrsko rasti se od svoje ljudskosti da sam imalo vjerovala njihovom obećanju, no nisam bila toliko naivna. Sjenovnici mi nisu imali razloga obećati tako nešto kad su mogli jednostavno doći i uzeti me. Još su manje razloga imali držati do dane riječi. Možda će širenje stati na par mjeseci, možda i na par godina, no prije ili kasnije sjenovnici će krenuti dalje od granica dviju županija. Lažnom ponudom su me htjeli spriječiti da počinem ludost i pokušam si oduzeti život ili pobjeći. Smatrali su me djetetom, i uistinu sam bila mlada, ali ne i glupa. Obećanje je bilo tu da me umiri, da me učini voljnijom postati jednom od njih. Zнала sam to, pa ipak nisam namjeravala bježati. Kada jednom pogaze svoje obećanje i ponovo krenu u noćni lov ja im neću biti isprika. Nitko neće proklinjati moje ime kao što sam ja u početku proklinjala one koji su iz Kutine pošast doveli u Garešnicu. Ostat ću ovdje, u svom domu i čekati da dođu po mene.

Da me netko pitao prije godinu dana bili bi željela postati nadnaravno biće prihvatila bih. Bila sam samo obična djevojka koja je puno čitala i često sanjerala o tome da postane nešto izvanredno, moćno i vječno, nešto predивно i fenomenalno! To je bilo prije nego sam vidjela pravo lice nadnaravnoga. Nažalost, bilo je mnogo onih koji su razmišljali kao mlada i naivnija ja. Dok su mnogi bježali bio je gotovo jednak broj onih koji su s ushićenjem dočekali sjenovnike.

U prvi mah bio je ogroman broj vampira i vampirica. Moj najbolji prijatelj, Slaven, također je postao vampir. Mislio je da je to zakon, najbolja stvar koja mu se ikada dogodila. Mislio je da mu je svijet na dlanu, da mu niti jedna djevojka neće moći reći ne, da mu niti jedan muškarac neće biti ravan! S

uzbuđenjem je maštao da će biti novi Dracula, Bill, Damon ili Erick. Nije očekivao da će postati krvoločni monstrum kojem će uvijek prva briga biti njegov sljedeći obrok. Zadnji puta sam ga vidjela kada je bio na pola jednodnevne preobrazbe iz čovjeka u vampira. Njegova nekada plava kosa postajala je duga, crna i glatka poput svile. Oči su mu već poprimile vampirski purpurnu boju, a koža mu je bila poput tek palog snijega. Ono što je postao više nije bilo moj najbolji prijatelj. Sa svojom savršenom kožom, zapanjujućim očima i predivnom kosom bio je daleko od onog jednostavnog mladića iz malog grada s kojim sam odrasla. Bio je prekrasan, naravno, a i besmrtn, ali jednak svakom drugom vampiru u županiji. Zadržao je svoje crte lica, ali i one su bile drugačije s crvenim očima i porculanskom puti. Kada sam ga gledala nisam vidjela ni traga onome što je bio. Vidjela sam još jednu savršeno ubojitu lutku u vampirskoj kolekciji.

Ista stvar je bila i s onima koji su postali vukodlaci; tamne, brončane puti, olovno sivih očiju, ogromnih mišića i eksplozivne naravi. Formirali su čopore i držali se samo jedni drugih ne imajući kontakta s ostalim nadnaravnim bićima. Jasmina, moja najdraža susjeda, blagih plavih očiju i još blaže naravi sada je izgledala kao sivoooka, iskvarcana dizačica utega. Ni traga onoj nježnoj puti boje breskve koja se nakon nekoliko minuta na suncu zarumenjela. Ničiji me izbor nije iznenadio više nego njen. Njene su mi se riječi vratile u sjećanje kao da smo jučer razgovarale.

„Želim napokon biti nešto snažno!“, odgovorila mi je kad sam ju zapanjeno pitala zašto baš vukodlačica.

„Cijeli me život svi vide kao slabašni cvijetak. Kad me pogledaju vide situ, plavu, tihu i nježnu ženu koja se ne bi bila sposobna obraniti ni od žešćeg naljeta vjetra! Cijeli sam dosadašnji život izgledala kao lak plijen! Od sutra ću izgledati kao predator! Bit ću vučica i imat ću

svoj čopor! Nikada više neću biti žrtva!“

Bila sam istinski zapanjena njenim riječima. Rekla ih je sa žarom za koji nikada nisam slutila da se krije u toj simpatičnoj tetici koja mi je svake nedjelje od kada su mi ubijeni roditelji pekla i donosila kolače. Imala je pravo, i ja sam je sudila po fizičkom izgledu. Kada sam taj razgovor prenijela najmlađoj sestri svoje majke otkrila mi je u kolikoj je točno mjeri draga gospođa Jasmina bila žrtva. Prije nego je doselila u kuću do naše živjela je u Daruvaru sa suprugom ovisnim o alkoholu koji bi ju svako toliko prebio na mrtvo ime. Posljednji put kad je to učinio na zabavi u Garešničkom Brestovcu Jasmina je završila na hitnoj dok je tetka bila u dežurstvu. Povjerala mi je da je takve frakture i nagnječenja vidjela samo kod težih prometnih nesreća i padova s velikih visina. Nakon što se oporavila gospođa Jasmina je napokon smogla snage da ostavi nasilnog muža koji je umro godinu dana kasnije od ciroze jetre. Tetka je rekla kako je to po njenom mišljenu prelagana smrt za takvo divljaštvo. Sлагala sam se s njom. Od pomisli da je netko tako teško zlostavljao tu divnu ženu bilo mi je fizički bilo zlo! Tada sam još bila tako osjećajna, meka i naivna. Nisam mogla ni naslutiti kako izgleda pravo divljaštvo. Ako ništa drugo, barem sam razumjela njen izbor nadnaravnog bića. Jer kad se o fizičkoj snazi radi, nije bilo snažnijih od vukodlaka. Zato sam u početku, protivno svom pravilu da ne stupam u kontakt s nadnaravnicima, pogledom među vučjim čoporima potražila onu koja mi je nekada bila omiljena susjeda. Rijetko sam ju uspjela prepoznati, naposljetku, jedan je vukodlak bio isti kao i drugi, ali kad bih ju prepoznala obavezno bih joj se nasmiješila. Nikada mi nije uzvratila, ali svejedno sam to i dalje činila. Dok ju nisam vidjela kako je istrgnula grkljan svom desetogodišnjem nećaku. Tog me dana napustila sva volja za osmijehom.

Ono malo nade nestalo je iz moga života kada su obje moje tetke i dvije najbolje prija-

teljice postale vile. O vilama se nije znalo gotovo ništa i bile su iznimno rijetke. Iz meni do tada nepoznatog razloga ljudi su rijetko odabirali postati vilama. To me čudilo jer bi to vjerojatno bio moj izbor da sam imala namjeru postati nadnaravnicom. Nije ih bio loš glas kao krvožderne vampire ili nasilne vukodlake i nisu nosile stigmu moći kao vještice, bile su gotovo nevidljive među nadnaravnicima. Znala sam da ih ima samo nekoliko u Hercegovcu, šačica u Uljaniku i mala skupina u Hrastovcu. Matea i Marina bile su bližanke i moje najbolje prijateljice još od vrtića. Bile su najbliže sestrama što sam imala i bilo mi je teško odbiti ih kad su me mogle da pođem s njima k nadnaravnicima i postanem vila. Bilo je još teže kada sam u istoj zamolbi morala odbiti majčinu sestru Jadranku i očevu sestru Maricu. Bile su jedina obitelj koja mi je preostala i nisam ih željela izgubiti, ali znala sam da je to jedini način da prežive. Postani jedan od lovaca ili budi lovina. Ja sam obećala ocu da neću postati lovac. Nikada nisam bila bliže krštenju toga obećanja nego taj dan kad su otišle.

Ubrzo mi je postalo jasno zašto nitko tko se ikada susreo s njima nije tražio da postane vila. Bile su najljepše od svih nadnaravnika; prozračne i eterične, puti poput tučenog vrhnja s kapi boje breskve, ogromnih, zelenih krila i sve sjajne od magije. Izgledale su gotovo kao anđeli, kao bića svijetlosti, tako predivno i nevino! Zapravo su bile zli stvorenji s izopačenim smislom za humor i navikom da maksimalno otežavaju život nama koji smo još bili ljudski. Bol svih ostalih gubitaka je bljedila u usporedbi s očajem zbog onog što su postale četiri najdraže i najvažnije žene u mom životu! Činilo mi se da su vile koje su postale bile upravo dijabolički pandani djevojkama kakve su bile. Gdje je nekada bio razum nastanilo se bezumlje, gdje je bilo suosjećanje ukorijenilo se bezosjećajnost. Dok je bila ljudska Jadranka je radila na hitnoj

i spašavala ljudske živote. Sada je bila poznata kao vila smrti. Na dnevnoj se bazi kladila s drugim vilama u broj ljudi koje će danas namamiti u stupice i izazvati im nesreće sa smrtnim završetkom. Nikada nije izgubila okladu! Nije ni čudo što su vile bile toliko rijetke! Da ih je bilo više broj ljudi bi se vrlo brzo drastično smanjio, a to bi značilo puno manje budućih nadnaravnika za sjenovnike! Zaključila sam da su sjenovnici vile u ostalim mjestima očito držali pod posebnom paskom inače bi se glas o njihovoj prirodi vrlo brzo pronio. Tišina i neznanje prikriivali su najužasnije među nadnaravnicima. Gledala sam ta blještava, krilata stvorenja i bilo je nemoguće među njima prepoznati svoje tetke, svoju krv i meso! Nisam razaznavala ni svoje prijateljice! Nije ostalo ništa od onoga što sam voljela na njihovim ljudskim verzijama. Mrzila sam ono što su postale istovremeno žalujući za njihovim izgubljenim ljudskim osobnostima. To je bilo sve što mi je preostalo.

Nitko nije znao zašto točno vampiri, vile i vukodlaci toliko nalikuju svakom sljedećem pripadniku svoje vrste. Moj otac je smatrao da je to zbog toga kako bi se smanjile borbe za prevlast. Ako su svi jednako lijepi, smرتونosni i snažni nema načina da među sobom odrede hijerarhiju. Činilo mi se da je u pravu jer čak niti među vukodlacima nije bilo alfa mužjaka ili ženki iako su formirali čopore. Otac je mnogo toga znao, ali vrlo malo toga je dijelio sa mnom. Mislio je da će me moći poslati van države i spasiti, ali on je bio prvi kojeg su ubili pomahnitali vampiri u noćnom lovu. Vjerovala sam da su to učinili po naredbi. Kasnije sam našla njegov planer, pun črčkarija i bilješki i meni uglavnom nečitljiv, ali većinu toga što sam znala o nadnaravnicima pročitala sam ondje. Ostalo sam naučila kroz pokušaje da preživim u gradu koji su malo po malo otimali i činili ga svojim. Vjerovala sam da je ocu informacije o nadnaravnicima i sjenovnicima dojavljivao njegov kr-

sni kum Marko, poznati kutinski liječnik i strastveni obožavatelj svega nadnaravnog i okultnog. Majka ga je smatrala čudnim i praktički ludim, dok je otac prema njemu gajio neobično poštovanje. Mene je godinama fascinirao sa svojim neobičnim i pomalo jezivim pričama. Nikada mi nije palo na pamet da bi se u svakoj od njih moglo kriti zrno istine. Dugo se skrivao i uspijevao sačuvati glavu na ramenima, ali naposljetku su ga pronašli. Izabrao je postati vukodlak. Sve što sam mogla saznati od njega sada je bilo izgubljeno. Ponekad mi se činilo da znam premalo, ali uglavnom sam bila uvjerena da sam doznala i vidjela previše toga. Puno previše za svojih sedamnaest godina. A ipak premalo da bih se spasila od onoga što me čekalo ili odgovorila na brem pola pitanja koja su mi se rojila u glavi.

Jedno od pitanja koje me najviše mučilo bio je fenomen vještica. One su bile jedine koje su zadržale svoj ljudski izgled. Smatrala sam da je to stoga što ih sjenovnici koriste kao svoje glasnike. Ljudi su skloniji poslušati nadnaravnika koji izgleda ljudski, a ne kao da bi ih svaki tren mogao proždrijeti. Ipak, ni one nisu bile sasvim ljudske. Magija ih je činila besmrtnima, a kada biste se bolje zagledali shvatili bi da ih ne možete vidjeti sasvim jasno od sjaja čarolija koje su im tekle venama. Bile su ljudske, a opet nisu mogle biti dalje od ljudskosti. One su bile jedina prava prijetnja svim ostalim nadnaravnicima jer su im čarolije bile jače od vilinskih, a magija je oduvijek poništavala fizičku snagu i brzinu vukodlaka i vampira. Njima su se sjenovnici ponekad služili u održavanju reda među ostalim nadnaravnicima, kada nisu imali volje ili vremena činiti to sami. Uvidjevši to svi su umjesto vampira željeli postati vještice. U zadnje vrijeme su bile gotovo dva puta brojnije od svih ostalih nadnaravnih bića. Nitko meni blizak nije postao vještica. Mnogi poznanici jesu, ali nitko zaista blizak. Smatrala sam to dobrim razvojem loše situacije.

Tko zna koliko bi mi teško bilo gledati ljudski izgled nekog meni voljenog dok se iza poznatog lica krije nešto sasvim neljudsko.

Snažniji od vještica bili su samo sjenovnici, oni koji su i pokrenuli sve ovo uništenje. Nazivali su se Preobraziteljima i Darivateljima Besmrtnosti, ali za mene su uvijek ostali sjenovnici. Oni su bili jedini pravi besmrtnici, jedini koje ništa i nitko nije mogao uništiti. Vukodlaci i vampiri su ubijali jedni druge, vile su ubijale koga god bi stigle, a vještrice bi jednim magičnim potezom odstranile bilo kojeg nadnaravnika ili čovjeka koji im se našao na putu. Kako mi je odavno nestalo ljudskog plijena kratili su vrijeme proždirući jedni druge i boreći se za prevlast. Ja sam bila živa samo stoga što su me sjenovnici željeli za sebe. Kada više ne budem ljudska sjenovnici će napokon uvesti red i mir u ono što je ostalo od moga grada. I nitko im se neće suprotstaviti, nikome to neće biti ni na kraj pameti, koliko god željan moći ili krvi bio. Nitko, bio čovjek ili nadnaravnik, nije dirao sjenovinke! Nikada! Osim ako niste baš naumili umrijeti!

U početku su kružile glasine o ljudima koji su pružili otpor sjenovnicima koji su netragom nestali. Ubrzo su i glasine i oni koji su ih širili bili mrtvi. Kao da bi ikada itko povjerovao da običan čovjek može ubiti sjenovnika! Jedan pogled na njih, jedan osjet njihove tamne aure bio je dovoljan da vam bude jasno da nemate nikakve šanse protiv njih. Znam to jer sam jednom iz daljine vidjela jednog od njih. Strava me paralizirala, a njegova moć čak nije niti bila usmjerena na mene. Bili ljudski ili nadnaravni niste mogli oduprijeti se volji sjenovnika. I to je bio jedini aspekt u kojem smo svi ljudi i nadnaravnici bili jednaki!

Misli su mi se vratile na ono što se uskoro trebalo dogoditi. Do sada su sjenovnici samo dvoje ljudi odabrali u svoje redove i preobrazili u jednog od njih. Ja sam trebala biti treća. Zapravo, sigurnije je reći, da ću ja biti treća. Nije da mogu učiniti nešto da izbje-

gnem tu sudbinu. Bacila sam jedan pogled na sebe u zrcalu, obuhvativši svoj lik od glave do pete. Nikada nisam bila lijepa. Obična smeđa, lagano valovita kosa, oči najprostije smeđe boje koje su često krasili tamni kolobari. Koža lica s nekoliko sitnih nepravilnosti, ništa sto puder ne bi uspješno pokrio, da sam ga imala naviku nositi. Tijelo kruškolikog oblika, premaleni grudi, preširokih bokova sa strijama na trbušiću koji je bio posljedica moje dugotrajne romanse s čokoladom. Prosječna, neugledna mlada žena za kojom se nikada nitko nije okrenuo na ulici ili joj zazviždao odobravajući njene fizičke atribute. Ipak, sada sam upijala svaki dio svog ljudskog odraza u strepnji od trena kada će se promijeniti protiv moje volje. Zatim sam prišla dva koraka bliže gotovo nosom dodirujući hladnu i glatku površinu ogledala. Usredotočila sam se na svoje lice i s radošću pogledala prve lagane naznake bora oko očiju. Bore osmijeha! Imali su ih i moji roditelji. Prstima sam prošla kroz dugu kosu koja se danas talašala u sjajnim valovima, kao nekada bakina. Kada sam gledala sebe, vidjela sam njih. To je bio razlog zašto sam željela ostati ljudska. Željela sam imati sijede da budu tragovi briga, borbi, godina i iskustva koja sam tek trebala steći. Željela sam da mi osmijesi budu utisnuti u lice u obliku bora. Željela sam sve one tragove koje život i vrijeme ostave na nama. Tragove koji govore da sam živjela, voljela, patila, smijala se, plakala i učila životne lekcije. Željela sam biti jedinstvena, posebna, falična i ljudska ja! Nisam željela biti besmrtna, hladna i vječna! Biti zamrznut u vremenu, nepromjenjiv, nikada ne stariti, ne napredovati, ne cijeniti dragocjenost svakog trena, nalikovati svim ostalim članovima svoje vrste činilo mi se kaznom, a ne nagradom. U ovom svijetu nadnaravnog biti ljudsko biće bilo je pravo bogatstvo! A ja ću za manje od dva sata postati iznimno osiromašena.

Prisilila sam se da se odmaknem od ogle-

dala. Kako bih rastresla misli mekim sam korakom pošla do prozora i malo odmaknula teške, zelene zastore. Vani je bilo hladno i mračno, ali ulice moga nekada mirnog grada nisu bile prazne. Vampiri i vukodlaci žive noću, a i ostali nadnaravnici ju preferiraju. Imala sam želju prošetati i udahnuti svjež noćni zrak, no znala sam da će mi i to zadovoljstvo ostati uskraćeno. Već dugo nisam izlazila noću, toliko da sam imala pomalo nerazuman strah od noći. Kažem nerazuman jer sam mogla jednako lako stradati danju kao i noću.

Izgnubljena u svojim mislima nisam ni primijetila nečiju prisutnost u kući dok mi nepoznata ruka nije prekrila usta i zatomila vrisak iznenađenja.

„Tiho! Neću ti nauditi, ali moraš biti tiho!“, šapnuo mi je u uho moj nesumnjivo ljudski neočekivani posjetitelj.

Kimnula sam glavom u znak pristanka i njegov topao dlan mi je istog trenutka skliznuo s usana. Okrenula sam se i našla se oči u oči sa prvim ljudskim bićem koje sam vidjela u zadnjih godinu dana. Izgledao je kao muška verzija mene iako mi definitivno nije bio u rodu. Tijelo mu je, doduše, bilo nešto viškije i mišićavije od moga, ruke grublje, bio je viši i barem 20 godina stariji od mene, ali smeđe oči i kosa i sasvim obične crte lica bile su moja zrcalna slika! Radost što vidim nekoga tko je toliko neporecivo i vidno ljudski preplavila me pa sam se bacila na neznanca i čvrsto ga zagrlila. Prvo se iznenađeno trgnuo, a zatim me potapšao po leđima, onako kako to činite psu kojeg tješite. Nije mi smetalo! Nisam mogla ni zamisliti da ću ikada više vidjeti ljudsko biće! Oduševljenje mi nije dugo trajalo jer sam preko njegovog ramena vidjela sat i shvatila sam da će sjenovnici stići za manje od dvadeset minuta! A ja sam imala još jednog čovjeka u kući!

„Moraš pobjeći!“, panično sam rekla odgurnuvši muškarca iz svog zagrljaja. „Ne znam tko si, ni kako si me našao, ali

sjenovnici dolaze po mene!!! Ako ostaneš ovdje tko zna što će ti učiniti! Ne znaju za tebe, misle da sam ja jedino ljudsko biće u dvije županije. Možeš se spasiti!“

Muškarac se nasmijao prilično ironično i raskomotio se u mom naslonjaču, kao da ga apsolutno ništa na ovom svijetu ne brine. Način na koji je ležerno prošao rukom kroz poludugu smeđu kosu prošaranu sijedi- ma me podsjetio na djeda. Trgnuo me zvuk njegovog sarkastičnog, ali umornog glasa!

„Nisam došao kako bi pobjegao od sjenovnika, malena! Došao sam ti pokazati kako da ih ubiješ!“

Sada sam ja bila ta koja je morala sjesti i duboko udahnuti.

„O čemu ti pričaš?!“, graknula sam razdraženo. „Nitko ne može ubiti sjenovnike! Oni su besmrtni!“

Odmahnuo je glavom i preokrenuo očima!

„To je ono što oni žele da vjeruješ, mala! Ali zasigurno si čula glasine! Glasine o sjenovnicima koji su otišli pretvoriti određene ljude u nadnaravnike i nikada se više nisu vratili!“

„To su točno to- samo glasine!“, rekla sam i dalje u nevjerici!

Bljesak u smeđim očima govorio je da sam dirnula u žicu i potakla njegovu borbenu stranu!

„Ja ih mogu ubiti!“, siknuo je prkosno. „Ubio sam ih mnogo i ubit ću ih još i više! A ti ćeš mi pomoći!“

Gledala sam u njega zapanjeno, ali nisam se mogla usprotiviti očinskom autoritetu u njegovom glasu. Još je jednom bljesnuo očima u mom smjeru, a onda se zagledao kroz prozor i jednoličnim glasom započeo priču.

„Ti si jedna od nas, jedna od Čistokrvnih. To znači da nikada u cijelom tvom obiteljskom stablu nije bilo niti jedno natprirodno biće. Mnogi ljudi su barem jednom u svojoj obiteljskoj lozi imali natprirodnika. Natprirodnici mogu začeti djecu, ali im ne mogu prenjeti svoje moći. Njihovi potomci su ljudski uz

sitna obilježja natprirodnčkih gena; svijetle oči i kosa, savršena put, privlačna građa, magnetski šarm... kako se natprirodnička krv s generacijama rijedi tako su ta obilježja manje upečatljiva. Mi čistokrvni smo čista, neiskvarena ljudska krv i dominantni ljudski geni. Zato smo toliko slični iako nismo u rodu. Moja i tvoja loza su jedine u ovom dijelu svijeta koje su apsolutno čiste. Naša je krv smrtonosna za sjenovnike.“

„Smrtonosna?!“, šapnula sam zapanjeno.

„Da. Zato su i došli ovamo! Već sam ti rekao da su tvoja i moja jedine čistokrvne loze u ovom dijelu svijeta. Pomoglo im je to što se dvije čistokrvne obitelji nalaze u dvije susjedne županije. I to dvije županije u polaganom odumiranju i povećoj izolaciji, ako želiš moje mišljenje. Nadali su se da će nas iskorijeniti prije nego itko iz ostatka zemlje stigne reagirati. Zamalo su u tome i uspjeli. Zato kad nađu nekoga od nas pretvore ga u sjenovnika. Sjenovnici nemaju krvi jer nemaju tijelo. To je jedini način za zaturu nas Čistokrvne. Uostalom, ne bi nas ni mogli pretvoriti u bilo što drugo jer smo mi iskonski čovječni. Zato je naša krv lijek za vampirizam i likantropiju.“

Nisam mogla vjerovati svojim ušima! Upravo je rekao kako bi uz pomoć naše krvi moji voljeni mogli ponovo postati ljudi. Glavom su mi prošle moje tetke i susjeda Jasmina, Matea, Marina i Slaven! Mogla sam ih izliječiti! Ako je istina ono što ovaj neznanac govori mogla sam dobiti natrag svoje ljude!! Pogledao me i uputio mi ciničan osmijeh.

„Znam o čemu razmišljaš, mala. Ali ne bi mogla izliječiti sve svoje prijatelje, samo one koji su vampiri i vukodlaci. A i nema smisla trošiti krv pokušavajući spasiti jednog po jednog! Kada ubijemo sve sjenovnike s njima će odumrijeti i njihova natprirodna magija i svi će ponovo postati ljudi.“

Željela sam mu reći da priča gluposti i ponovno ga podsjetiti na to kako je sjenovnike nemoguće ubiti! Toliko dugo živim s

tom spoznajom da mi je bila prirođena poput disanja. Ali mogućnost da spasim ljudsku vrstu, ne samo one koje volim, nego sve, začepila mi je usta. Znam da su ljudi daleko od savršenstva. I među našom vrstom ima zla barem u jednakoj mjeri kao i dobra. No svako ljudsko zlo u usporedbi s onim koje prouzrokuju nadnaravnici se gubi! Ljude je vrijedilo i trebalo spasiti! Htjela sam da ono što neznanac govori bude istina! Htjela sam da mogu spasiti ljude!

„Pokaži mi kako!“, zamolila sam odlučno, spremna na akciju i neočekivano uzbuđena!

Nasmiješio se gotovo ponosno i s odobravanjem kimnuo prije nego je progovorio.

„Naša krv je otrov! Ako ih dotakne samo kaplja tvoje krvi umrijet će.“

Podigao je lijevi dlan i tek sam tada primijetila bijeli zavoj oko njegova dlana. Brzim pokretima ga je uklonio i na bijelom svijetlu punog mjeseca koji je sjao kroz razmaknute zastore vidjela sam dlan pun svježih rezo-va, krasta i podosta ožiljaka. Osmjehnuo mi se urotnički i prišao mi glatkim korakom. Uzeo je moj dlan u svoj i iz jakne izvukao nož. Oštrica mu je zablistala na svijetlosti mjesecine dok ju je brzim pokretima povukao po mom dlanu. Rana nije bila duboka, ali je svejedno obilno krvarila. Prije nego sam išta stigla reći na vratima se oglasilo kucanje. Pogled mi je poletio prema zidnom satu. Bila je ponoć.

„Pomiluj ih!“, šapnuo mi je neznanac prije nego je brzim korakom nestao u tami hodnika.

Nisam gubila vrijeme nego sam neozlijeđenom rukom otvorila vrata i u moj dom su ulebdjele tri tamne prilike. Bilo bi pogrešno reći da su bilo što osim čistog mraka. Bili su od noći i sijena i bili su sama srž tame. Mračna moć njihove magije me odmah pogodila, paralizirala me i izbila mi zrak iz pluća. Nisam mogla gledati direktno od njih, mislim da nitko nije, ali njihova me prisutnost gušila i ljepila mi se za kožu. Stisnula sam šaku i oštra bol nedavno načinjene posjekotine me trgnu-

la. Moram se oduprijeti! Sada sam bila jaka! Imala sam oružje protiv njih! Štoviše, ja sam bila oružje! Prije nego smo stigli razmijeniti i jednu jedinu riječ namirisali su moju krv i zasiktali prema meni. Radnjom koja je bila tako prirodna, kao da sam ju izvela tisućama puta prije, protrljala sam dlanove jedan o drugi i svaki dlan položila na jednu od tamnih prilika. U sekundi su se dva sjenovnika strovalila na tlo ponovo preuzimajući svoj ljudski oblik. Treći je unatraske krenuo prema hodniku gdje ga je dočekao neznančev krvavi dlan. Međutim, on se rasplinuo u tami ne ostavivši tijelo za sobom. Na trenutak sam se zapitala zašto je tome tako, ali olakšanje koje me preplavilo omelo mi je tok misli. Tako lako, tako jednostavno! Mogla sam ovo učiniti čitavo to vrijeme koje sam provela gledajući ih kako zatiru ljudsku vrstu i strepeći za svoj život! Bila sam ljuta i zadivljena u isto vrijeme. Spustila sam pogled. Na podu moga doma ležala su dva beživotna ljudska tijela. Prije nego me taj prizor stigao zaprepastiti trupla su se raspala u pepeo. Iznenadena sam podigla pogled prema svom pomagaču. On je gledao u pepeo dok mu je jedna suza samotno klizila obrazom.

„Njih dvojica bila su mi braća.“, rekao je prije nego sam išta stigla pitati. To su za sigurno bila ona dva ljudska bića koja su pretvorili u sjenovnike prije mene. Braća mog neočekivanog spasitelja.

Muškarac se neočekivano brzo pribrao i iz dubokog džepa vjetrovke izvadio dvije široke, sterilne gaze. Jednu je pažljivo položio na porezotinu na mom, a drugu na posjekotinu na svom dlanu. Zatim mi je položio dlan na rame. Toplina ljudskog dodira mi je godila.

„Moramo poći, malena!“; rekao je tiho, ali odlučno! „Uskoro će svi znati što smo učinili i ne možemo ostati ovdje!“

„Ali kamo ćemo poći?“; pitala sam naslonivši se na njegovo rame. Ima nešto u borbi za život što odmah zbliži ljude.

„Idemo tamo gdje je sve započelo. Idemo u Kutinu! Moramo pronaći i uništiti njihov izvor ako ih želimo zaustaviti. Imam ideju o tome gdje bi mogao biti portal iz kojeg dolaze. A sad kada imam tebe imam i nadu da moj ljudi plan možda uspije.“

Entuzijazam u njegovom glasu bio je zarazan. Znala sam da ću poći s njim. I znala sam da ćemo ostvariti svoj naum ili poginuti boreći se. Ali ostat ćemo ljudski! Ostat ćemo mi!

...

Jurica je također debitant na stranicama Parseka, ali nam (još) nije otkrio i da li smo i mi njemu prvi. Računamo na još njegovih priča u budućnosti kako bi saznali i taj podatak!

JURICA RANJ

KORISNIČKA SLUŽBA

“Poštovani! Dobili ste korisničku službu Cosmos d.o.o.. Zahvaljujemo Vam na povjerenju kojeg ste nam iskazali nabavkom našeg simulatora CosmosSim i čestitamo Vam na odličnom izboru. Molimo pričekajte javljanje operatera.”
“Korisnička služba, kako Vam možemo pomoći?”

“Molim vas, imam problema s određivanjem točnog vremenskog intervala za pokretanje računskih operacija.”

“Poštovani, da li ste se spojili na CosmosSim neuralni priključak prije nego ste odredili osnovne parametre simulacije?”

“Da, pratio sam upute. Prvo sam spojio uređaj na svoj moždani čvor, a zatim sam podesio parametre i pokrenuo proceduru “Veliki prasak”.”

“Poštovani, ako ste pratili ponuđene parametre iz službenih uputa, tijekom stvaranja svemira će ići automatski do razdoblja gravitacijskog privlačenja i stvaranja prvih zvijezda i galaktika. Javite nam ako se pojave problemi.”

“Parametre sam poštivao i stvaraju se zvijezde, ali čini se da ih nema dovoljno, a ni galaktike se ne stvaraju dovoljno brzo.”

“Poštovani, možete pokušati s funkcijom “Tamna tvar”. Rasporedite tamnu tvar na mjesta gdje želite formirati galaktike i ostale objekte iz kataloga.”

“Zahvaljujem na pomoći, ali sad imam drugi problem. Oko većine zvijezda se formiraju planeti. Čitao sam u uputama da oni prethode mogućoj pojavi individualnih oblika života. Kolike su šanse da se u simulaciji pojavi život?”

“Poštovani, CosmosSim je vremenski ograničen simulirani okoliš u kojem se

iskorištava računalni kapacitet galaktičkih struktura. Kad procijenite da su se galaktike dovoljno razvile, pošaljite im upitni impuls. Nakon povratnog odgovora one će biti spremne na unos parametara i izvođenje zadanog programa. Formiranje planetnih sustava je gotovo uvijek uvod u stvaranje individualnih oblika života. Smatra se da je njihova pojava neizbježna. Prema nekim teorijama, radi se o obrambenom mehanizmu samih galaktika i njihovom opiranju vanjskim manipulacijama, iako one same po sebi nisu svjesne inteligentne strukture već samo precizna kozmička računala. No ne brinite, CosmosSim dokazano izvodi sve simulacije i programe u vremenu prije pojave života. Nakon što je izračun gotov automatski se pokreće formatiranje svemira i uništavanje potencijalne opasnosti za rezultate simulacije u Vašem moždanom čvoru.”
“Galaktike obavljaju potrebne izračune, prošlo je tek deset milijardi godina i primjećujem čudne pojave na određenim planetima. Šaljem vam mentalni otisak simulacije.”

“Poštovani, sa žaljenjem vas moramo obavijestiti da je vaša simulacija zaražena individualnim oblicima života. Zaraza se pojavila ranije u odnosu na naše prognoze te se zbog tog ispričavamo. Predlažemo da se poslužite mehanizmima suzbijanja života prema uputama za CosmosSim, stranica 7551. Svakako ćemo Vam nadoknaditi sve gubitke informacija i štetu koja se pojavi prilikom izvođenja simulacije.”

“Mjere suzbijanja su uništile većinu života u galaktikama. Nažalost neke od njih nisam uspio uništiti konvencionalnim metodama. Asteroide koje sam im poslao su stabilizirali u orbite oko svojih planeta i naselili ih.”

“Poštovani, molimo da pokušate metodama iz CosmosSim uputa, dodatak 4A: Sterilizacija potencijalnih žarišta zaraze.

Preporučujemo da izazovete kolaps postojeće Wolf-Rayet zvijezde u crnu rupu i usmjerite emisiju nastalog gama zračenja prema zaraženim planetima. Tako ćete ciljanim planetima uništiti površinski život i atmosfersku zaštitu izloživši ih time smrtonosnoj radijaciji svemira koju također možete pojačati prateći upute iz dodatka. Ako to ne uspije, pošaljite neutronske zvijezde na putanju sudara kako bi gravitacijskim plimama zdrobila zaraženi planet. Ako su životni oblici razvili simbiozu s vlastitim elektromehaničkim tvorevinama, možete upotrijebiti magnetar za uništavanje njihovih umjetnih računalnih sustava.”

“Uništio sam većinu života gama zračenjem i magnetarima, ali tri preostale životne vrste su se proširile polovicom galaktike. Dvije od njih imaju razvijen sustav komunikacije, srele su se i udružile snage protiv mojih napada. Što da radim?”

“Poštovani, savjetujemo da prethodno kreirane crne rupe usmjerite prema zaraženim sustavima. One predstavljaju nepovratno uništenje dijelova galaktike i koristite ih samo u krajnjoj nuždi.”

“Trebam pomoć odmah! U samo deset milijuna godina preostali život se oteo kontroli. Dominantne tri vrste su sad udružene (dvoonožni atmosferski heterotrofi, međuzvezdani rudari crvenih divova i inteligentni molekularni oblaci) i proširile su se na druge galaktike. Savladali su poslone crne rupe i odvuclili su ih u središte galaktike gdje im neće naškoditi. Četiri tisuće galaktika su zaražene životom. Sve crne rupe su neutralizirane u njihovim središtima.”

“Poštovani, upotrijebite mehanizam ubrzanog širenja svemira. Postavite vrijednost na maksimum. Udaljenost među galaktikama će se konstantno povećavati i onemogućiti širenje zaraze. Također morate zaustaviti računalne operacije na svim zaraženim galaktikama.”

“Nije pomoglo, zaobišli su sve procedure i funkcije. Počeli su kreirati svoj vlastiti kod u simulaciji. Šire se mimo postavljenih parametara, kroz umjetno stvorene rupe u simulaciji. Analiziraju sve informacije koje sam unio u galaktike i mislim da su postali svjesni moje kontrole nad simulacijom i mene kao korisnika sustava. Mislim da pokušavaju komunicirati. Zaraženo je 93% galaktika. Moji izračuni još nisu gotovi, što da radim?”

“Poštovani, žalimo što niste dobili rezultate izračuna. Morate pod hitno pokrenuti formatiranje svemira velikim sažimanjem. U ovoj fazi postoji opasnost da će se zaraza preseliti kroz neuralnu vezu u Vaš um. Ne znamo kakve bi posljedice prouzrokovalo širenje zaraze izvan izoliranog okruženja. Pokrenite sažimanje odmah i javite se najbližem neurologu. Molimo da nas obavijestite o Vašem trenutnom prebivalištu budući da nam još niste dostavili registracijske podatke.”

“Izgubio sam kontrolu nad simulacijom. Sažimanje svemira ne radi! Još uvijek pokušavaju komunicirati ali poruke su nerazumljive...”

“Poštovani, ovakvu pojavu nismo dosad uočili. Isključite neuralni priključak bez prethodnog gašenja simulacije i hitno se javite neurologu!”

“Poštovani, prošla su tri ciklusa od Vaše zadnje poruke. Da li ste uspjeli riješiti problem sa zarazom? Ponovo molimo da nam dostavite sve registracijske podatke kako bi se mogli uvjeriti da je sve u redu.”

Knjižnica Vladimira Nazora svake godine održava natječaj METAfora za kratku priču, a ovogodišnji natječaj je bio posvećen znanstvenoj fantastici. Društvo za znanstvenu fantastiku Sfera je kao jedan od sponzora natječaja nagradilo prvonagrađene, a jedna od nagrada je i objavljivanje pobjedničkih priča u Parseku, čime one ulaze i u konkurenciju za SFERU.

Slijede tri prve nagrade Natječaja za kratku znanstvenofantastičnu priču METAfora2014.-SFora:

3. NAGRADA ROBI SELAN

POSLJEDNJE SMEĆE

- Evo, tu je negdje!

Bossov glas u slušalicama trgnuo ga je iz promatranja svjetala jugoistočne Australije, u što se bio zadubio čekajući znak za početak potrage. "Tu negdje", značilo je sferu s promjerom dužine košarkaškog igrališta. Najbolje je bilo slijediti koordinate koje su se brojale na viziru i najprije poći u njeno središte. Već se pomolio Bogu, što inače nikada nije činio, da izračun putanje bude točan i da se kreću usporo s komadom. Ili da ga, ako već kasne koju stotinu kilometra, to smeće ne pogodi. - Ne brini, za Bobbya sam pogriješio jednu decimalu. On zapravo nije imao sreće. – rekao mu je Boss prije izlaska iz postaje.

Bobby je prije polijetanja, malo od straha, malo od svega ostaloga, govorio da zna kakav ih to posao očekuje gore. - To je kao skupljanje kokoši na farmi. One prve samo grabiš, jer su natrpane jedna do druge pa nemaju kamo pobjeći, ali kada ostane ona jedna jedina koja može bježati po cijelom hangaru, a ti već iscrpljen, eee!

Njemu je trebalo vjerovati, on je već "gulio". On nije. Ideja o pljački dijamanata iz draguljarnice nije bila dobra, uhvatili su ih već dva dana kasnije. Sudac mu je odrezao petnaest godina zatvora. Ipak, nije sve bilo tako crno: ponudili su mu tri mjeseca čišćenja svemirskog smeća u orbiti.

- Odradiš tri mjeseca i kada sletiš, ti si slobodan čovjek. – rekli su mu.

Smjesta je potpisao ne pitajući se u čemu je kvaka. Razjasnilo mu se u razgovoru s onima koji su, sada već slobodni ljudi, čekali njihov dolazak na svemirsku postaju. Te su im se "stare kuke" jako radovale.

- Vidi ovo, vidi ovo! - pokazivao mu je tip trokutasti komad lima tek nešto veći od dlana na kojemu je bilo napisano crveno obrnuto slovo R. – Ovo mi je prvi put promašilo glavu za centimetar, ali drugi sam ga put uhvatio! Nosim ga dolje za uspomenu.

- Inače, nas je kada smo došli bilo deset kao i vas, a ne šestoro. – reče mu drugi među njima. - A gdje su oni?

- Pa, njih nije promašilo. - reče i svi se grohotom nasmijaše.

Bobby je bio u pravu. Dok se dijelova bivših satelita i raketa moglo skupiti na tone, kompanija je posao obavljala robotima, ali kad je preostala samo raspršena sitnež, postalo je neisplativo riskirati da stroj bude pogođen nekim komadom kao metkom. Međutim, ugovor o čišćenju trebalo je ispuniti dokraja. Zato su posegnuli za starim svemirskim odijelima koja još rade i napunili ih zatvorenicima. Oni, prema ugovoru, nisu smjeli odbiti izlazak u potragu, a usto su obavljali i sve druge poslove u postaji. Po-

sada na čelu s Bossom samo se izležavala, ako se to može reći za bestežinsko stanje.

Mikrosateliti bili su opasni i za samu postaju. Zato su, kada se jednog dana izvana čulo krank – krok – kruk, pomislili da su uletjeli u njihov roj. Ali, čovjek koji je izašao i ustvrdio da nema nikakve štete, vratio se s kamenčićem koji je bio zapeo u solarnom panelu.

-To je bilo jato meteorita. – rekao je Boss gledajući kamenčić na dlanu.

- Ne, to je plovuac, kamen koji nastaje od vulkanske lave. U svemir ga je tko zna kada izbacila neka golema eksplozija vulkana i od tada kruži oko Zemlje. - objasni mu on.

- Kako ti to znaš?

- Studirao sam geologiju, ali sam upao u loše društvo.

Mjeseci su prolazili, smeće se skupljalo. Dvapat je izlazio, prvi put po komad neke oplata nalik na crijep, drugi put po snop nekih potrganih žica. Predmet bi fotografirali radi evidencije i potom bacili prema Zemlji. U silaznoj bi putanji izgorio iznad drugog kraja planeta.

I svi su se u postaju vraćali živi i zdravi. Dok se Bobbyu nije razmrskao skafander! Barem nije puno patio, barem nisu dugo slušali njegove krikove. Tragedija je bila tim veća što se to dogodilo dva dana prije isteka ugovora.

Ali, moglo je i gore! Svi su izlazili po tri puta, samo on i Bobby po dva. A kobni je komad smeća ponovo lociran na isteku posljednjeg dana ugovora!

- Gledajte, Boss, do isteka dana je preostalo još dva sata. Ja ću tamo vani postati slobodan čovjek!

- Pa što?

- Ne bismo li mogli malo pričekati pa da uopće ne izađem?

- Ti to ozbiljno? Ti si do posljednjeg trenutka posljednje smeće koje izlazi po posljednje smeće, jer će se u protivnom vratiti na Zemlju kao posljednje smeće!

I tako je sada upalio potisnike i odvojio se od postaje. Šarao je svjetiljkom ne bi li komad zabljesnuo. To je moglo potrajati cijeli dan!

- Upravo si postao slobodan građanin, ali ne smiješ natrag dok ne obaviš posao. – čuo je nakon sat vremena Bossov glas, a zatim i pakosno hihotanje.

Prošlo je još približno toliko vremena, a onda...

- Imam ga, vidim ga! - dvadesetak metara pred njim je svjetlucalo.

Potisnuo se onamo. Bio je to komad izvitoperenog lima veličine knjige. O, samo da mu se sada nešto ne desi!

Dok je to smeće držao pred kamerom na viziru, u polumraku opazi još nešto, nešto što ide prema njemu! Svjetiljka obasja kamen veličine šake. S obzirom na smjer kretanja, ili je on sustizao kamen, ili su išli jedan prema drugome, ali razlika u brzini bila je beznačajna. Gledao ga je kako mu plove pored prsiju. A onda na kamenu nešto zasvjetluca i on ga zgrabi kao mačka miša! Nije mogao vjerovati: golemi dijamant! Oni nastaju samo u vulkanima pa je ovaj zacijelo bio izbačen onom prдавnom eksplozijom. Koliko vrijedi? Dvadeset, trideset milijuna dolara?!

- Boss, smijem nešto ponijeti za uspomenu?

- Tvoja stvar!

Bacio je onaj komad lima prema svjetlima Sejšelskog otočja.

2. NAGRADA: VEDRAN VOLARIĆ

SLIJEPAC

Oduvijek sam živio u tami. Ljudi kažu kako nije loše živjeti sa četiri osjetila; opip fantastičan – tek što dotaknem nekome lice, stvaram sliku te osobe; okus magičan – čim površno jezikom okusim hranu, znam u potpunosti kakav će okus imati; njuh nevjerojatan – mogu na daljinu raspoznati svoju okolinu; dok je sluh jedan sasvim novi svijet – žubor je voda, pucketanje je vatra, zviždanje je vjetar, rominjanje je kiša, brujanje su vozila, strojevi i aparati, glasovi su ljudi i životinje.

Bio sam uzbuđen kada su me informirali da ću biti prvi koji će nakon tame progledati. Potom me počinjao progoniti osjećaj tjeskobe koja je ubrzo izrasla u nesigurnost, a nesigurnost u strah.

Čak i sada, dok stojim pokraj velikog prozora, mogu osjetiti kako mi srce brzo kuca.

Na dan operacije tata mi je prišao dok sam se nalazio ispred kuće. Pričekao je sa mnom dolazak taksija. Pozdravio me kada sam sjeo u stražnji dio auta. Poručio mi je neka se dobro zavežem kako ne bih ispao iz vozila. Toliko je bio uvjeren da će operacija uspjeti, da nije ni pošao sa mnom. Umjesto toga, uputio se u radionicu.

Nevjerojatna okolina nalazi se ispred mene.

Kada su moje noge dotakle tlo, oprezno sam se približio bolničkim vratima. Tak-

sist nije ni ponudio svoju pomoć, već odletio u trenu. Pitao sam se kako ću živjeti bez štapa. Ali za vid bio sam spreman odreći se mnogo toga više od jednog štapa.

Prepoznao sam zvuk liječnikovih koraka još kada je bio na drugoj strani hodnika. Ubrzo je došlo vrijeme da me se isključi iz stvarnosti.

Ne znam što se sve događalo tijekom operacije i koliko je ona trajala, no kada sam se vratio u svijet živih, ugledao sam nešto – bio je to strop, bila je to bolesnička soba puna fascinantnih aparata.

I sada sam ovdje. Stojim pokraj velikog prozora i promatram nevjerojatnu okolinu ispred sebe: leteće aute, zgrade više od oblaka i dva sunca.

„Vidim da si progledao.“ - reče mi liječnik s laganim osmijehom kada mi se pridruži. „Tvoj stvoritelj ili ukoliko ti je draže otac, javio je da će te doći pogledati za sat vremena. Trenutno u radionici dovršava druge nalik tebi. I oni će uskoro doći k meni na operaciju te ću i njima ugraditi oči preminulih ljudi.“

Zastane te me zadivljeno odmjeri. „Pogledaj se samo... Svaki liječnik ugradio ti je jedno osjetilo i sada si savršen - imaš srce, imaš osjećaje i imaš slobodnu volju. Sada si u potpunosti čovjek. Više uopće ne slišiš na robota.“

1. NAGRADA:**MARIJA SOLAREVIĆ****PREKINUTA VEZA**

Taru iz sna probudi oštra bol. Iz daljine može čuti kako se golemi dvadesetmetarski valovi razbijaju o metalne zidine i Kornjačine generatore. Na licu joj se pojavi grč. Mora skupiti jako puno snage da ustane. Kornjača je gravitacijski disk koji drži stanicu na okupu i proizvodi svu energiju još otkad su je davno Zemljani sagradili i postavili koloniju na noge. Svijet počiva na njenim leđima. Kao i Tarina nesreća.

Izdahnivši, okrene se i baci na pod. Bol je jača sa svakim novim slojem svijesti. Greeting From Earth, razglednice pune pop-arta i starih bogova idola stvaraju užasnu zbrku na zidu. Tara grabi kutiju s injekcijama i ubode jednu u vlastito meso tako da se može dovući do mjesta gdje je sinoć odbacila biomehaničke navoje za koljena i noge. Jednom kada ih učvrsti, preuzimaju težinu tijela na sebe i dozvoljavaju normalan pokret. No, ne pružaju elektrostimulaciju mišića pa tijelo atrofira. Nije imala novaca za taj model, a sada joj je i prekasno. U takvom je škripcu da joj jedino nova koljena kakva su znali proizvoditi i ugrađivati na Zemlji mogu pomoći, tako je čula na videoprijenosima koje je stalno gledala. Tamo su preživjela sva znanja koja su ovdje zaboravljena.

Put je skup i moraš spavati u dugoj hibernaciji, ali ipak, potpuno je izvediv. Još samo malo i imat će dovoljno novaca, iako joj je želudac u grču od stalnog trganja za poslom i stavljanja sa strane, umjesto da kao svaka

druga cura troši ono što ima i uživa u svemu što ova 24-satna turistička atrakcija nudi.

Na uličnom videoprikazivaču prolaznici gledaju najnovije vijesti sa Zemlje. Totalno je sranje što moraju čekati barem dvadeset godina za svaki pojedini prijenos. Tko zna što se sada tamo događa. Tara ima previše vremena za postavljanje šminke pa joj misli lutaju. Obavezno natapka dlanove prahom od magnezija, jer to nagriza sluzavu kožu izvanzemaljki koje rade za kikiriki i krađu gaže. Moraju dobro paziti da ne dotaknu ista mjesto koja će Tara dirati tijekom večeri.

Ulica je ista kao i sve druge, prepuna peeka-boo show-programa, darkrooma, kockarnica, delight districtsa. Svi su ti objekti hramovi gdje se poštuju vrijednosti starih zemaljskih bogova poroka. Tara više nije religiozna, ali je jedan od alata kojime fanovi dostižu svoj cilj: najveći status putem ultimativnog trošenja. To joj osigurava život i nadu u ozdravljenje veće od onoga što joj ova stanica može pružiti. Osjeća se kao teretni konj dok znoj curi s nje, a opet voli reflektor ispod kojeg je snimaju. Ima umjetne grudi, jer su estetske nadogradnje ovdje uobičajena stvar. Osjeća njihovu težinu kada se izvrne naopako, držeći se bedrima za klizavu štangu.

Jedan od fanova joj prilazi, baca novac po njenom računu. Izrazito pijan, a pun nekakve čudne tjeskobe.

„Želiš li da izvedem privatni ples za tebe?“

„Da! Ovaj... zapravo ne“, unervozio se, stisne i opusti šake nekoliko puta, „želim ići odavde.“

Pogleda njezine metalne navoje. „Možeš li hodati sama?“

Tara se osmjehne sa sjajem u uglu oka. „Mogu sve što treba.“

Čovjek je mirisao na lovu.

Obukla je kostim i krenula za njim sve do plaže. „Zovem se Sen.“ - kaže joj. „Radim za filmski studio.“

„To je tako privlačno. Ti si važan čovjek. Donosiš odluke i zaslužuješ se opustiti nakon posla“, započne ona šablonizirani govor.

„Ne, nisam donositelj odluka.

Ja sam snimatelj.“

„Zar to nije automatizirano?“

„Moj posao nije.“

„Onda... što si zadnje snimio?“

„Današnje vijesti.“

„Ne razumijem.“

„Snimio sam vijesti sa Zemlje.“ - kaže plačnim glasom kao da je dugo zadržavao tu tajnu u sebi. Zagnjuri glavu u dlanove, a cigaretu spusti u pijesak. „Odjednom su prijenosi stali. Nitko ne zna što se dogodilo. Studio je iskoristio priliku za zaradu. Već smo neko vrijeme potpuno sami.“

Tara se u svom svjetlucavom kostimu privi-
ne bliže i potone duboko u umjetni pijesak. Osjećala se kao da ju je netko šutnuo u donji dio trbuha. Snaga je iscurila kroz zdjelicu van. Teškom mukom proguta vlastitu slinu protežući pogled preko obzora, daleko preko Kornjačina ruba.

„Potpuno sami.“ - ponovi njegove riječi i osjeti njihovu težinu. Na trenutak je pomislila na sve ljude koji više ne postoje, ali jedino što je budilo ikakav osjećaj bila su koljena koja sada nikada neće dobiti.

Dobro došli u treću epizodi baba na klupici! Danijel je odlučio dati babama priliku u njihovom vlastitom serijalu, pa kad je već bal, odmah nas je počastio s dvije epizode. Nove avanture baba pratite u sljedećim brojevima Parseka...

DANIJEL BOGDANOVIĆ

BABE NA KLUPICI

U EPIZODI

CRNA KO SMRT, SMRDLJIVA KO NEOPRANA SMRT

OVAKO TI JE TO BILO: Sjedile naše babe tako na klupi, rabotama se babljam zanimajuć, kadli iz vedra neba – zapravo, nebo je bilo oblačno, al ionako nije ni bilo iz neba nego neđe iz sela, pa zapravo nema veze – dotrči im neki momčić, jadan sav otrcan i futav, pa u plač i preklinjanje da mu neko čudovište familiju, božemprosti, napastuje. Babe se snebivaju, sve ne znaju šta će, pa ga Julia ni pet ni šest probode katanom kroz glavu. Jel poludila, jarca joj kunjavog?! Nije Julia luda, znade Julia kad treba probosti nekom glavu! Jel se nije taj momak odmah počeo pretvarati u neku rogatu karakondžulu, jel nije? A babe na njega svim raspoloživim sredstvima – e, al tu ti kvaka bijaše, sejo moja. Raščetvorile one rogonju i sve krvcom njegovom i organima pošpricane, kadli njegov leš progovori i reče im da je baš trebao poginuti jer da je njegova krv zaražena, pa su sad i babe zaražene. A čim? E, to ćemo tek vidjet...

Grmi sve jače u selu i samo što se kiša nije stuštila s nebesa, a na klupici pred kućom četiri babe u crnini se ne daju otjerati i stoički sjede. Tlo pred njima izranjavano i izrupano ko međunožje gubave kurve, samo tu i tamo pokoji komadić mesa i poneka dlaka pripovijedaju o maloprijašnjem žestokom okršaju. - Ja ne idem! - Anka kategorički preki-da tišinu. - Ne idem pa makar mi sad sve noge otpale odma tu! Morete me nagovarat kolko očete, al ja ne ustajem s ove klupe!

- Pa niko ti nije ni reko da ideš! - odvrća joj Filka žestoko, a podbradak joj se još žešće ljulja. - Još nismo odlučile koja će ić! - A niste? Ma, malo sam se zamolila, pa nisam slušala šta divanite. Onda dobro, jač nastavt molit kronicu, a vi mi recte kad odlučite koja će od vas ić. - A zašt ne bi ti išla? - ne da se Filka koja se, usprkos vjetriću, sva zajapurila u licu i podlacticama. Samo da to nisu prvi simptom-ti tajanstvene zaraze... - Ak je Isus mogo dobrovoljno otić na križ, i ti moreš otić... - Mene uspoređivaš s dragim Isusom?! - dreknu Anka, uvrijeđena kako samo pragmatičan katolik uvrijeđen može biti. - Pa... - veli Filka, puna žuči i zloće, - slični ste. Obadvoje imadete tu bradicu... - To nije brada! - ponovo dreknu Anka i zavitla kronicom oko glave kao da hoće odbje-gla vola njome uloviti. - Doktor veli da je to mormonski poremećaj! Meni si se našla sprdat, a vidi sebe! Da ne nosiš tu rubinu, ljudi bi s čengelama za teбом odali! - Iju! - kriči Filka bijesna od glave do pete. - Vrbanac ti se ukuću uselio dabogda! - Motorkom sinu dlaku iz nosa šišala dabogda! - uzvraća Anka sva u predinfarktnom stanju kad je shvatila da krši drugu Božju zapovijed, pa se hvata za dojku baš tamo gdje bi se srce trebalo nalaziti, šokirano ju nateže i sve teže diše. Situacija samo što nije izmakla kontroli, kadli ju, situaciju, Draženkin štap jednim pokretom razriješi bolje od tisuću riječi.

I Anka i Filka jauknu, pa čeljusti trljat stanu, sve pogledavajući krišomice u Draženku.

- Ne se svadit! - upozorava ova. - Imamo većih problema od vaših pripucavanja! Ak se već vi dvi ne morete složiti, ima načina za donit pravednu odluku koja će ić. Dvije ju babe pogledaše, a Jula ne. Ona mirno sjedi, onako sitna i grbava i očicu za očicom oko kažiprsta namotava dok plete.

- U mom selu je jednoč jedna cura imala dva sina, al je bila sirotinja, pa ih nije mogla obadvojicu školovat. Morala je odlučit kojeg će poslat u školu, a koji će ostat kodkuće. I odlučila je poslat starijeg uškolu.

- Zašt starijeg? - upita Filka. Nos joj i dalje bridi, al priča je zanimljiva, a ona je gotovo školovana, pa je prirodno da želi znati stvari, jel tako?

- Zato šta je stariji imo tolko godina da je mogo još samo jednu godnu ić uškolu, pa joj je to bilo manje troška. Kasnije je ta žena dobla nagradu iz ekonomije.

- Šta je ekonomija? - pita Anka, pokušavajući se prisjetiti ima li možda koji svetac takvoga imena.

- To su ti oni šta štite prirodu - pojašnjava Filka uzdignuta prsta, a Draženka nastavlja: - I zato će na ovaj zadatak otić Filka.

- Jaaa? - zgrozi se prozvana, brže-bolje vadeći maramicu iz njedara kako bi obrisala nadolazeći znoj s čela, podnosja i poprjsja. - Zašt ja, ja sam mlađa od Anke! A rekla si da je ona cura izabrala starijeg sina... I još je dobla nagradu!

- E, zato je ona dobla nagradu, a ne ja - odgovara Draženka činjenično.

- Al... mene bole kosti, ne morem ja puno odat...

- E seko, lako je bit bogat kad imadeš para. Sve se more kad se mora. Nema ovdje rasprave. Ti si najmlađa i ti ideš. Jedna baba u mom... Izenada grakne Anka koja se više nije mogla suzdržavati: - Šta se maziš, debela krmačo, konda moraš otić u Slove-

niju na kraj svita! Eno ti kuće priko puta, moreš pljunit do nje! Jebem li ti...

Pljask!

Kvrgav je štap prozborio svoje i Draženka nastavlja bez ikakve promjene intonacije: - ...selu je uvik govorila: i čoravu koku pogodi zrno. Samo tribaš imat dobru pušku. Aj sad, pići.

* * *

Filomena stenje poput parobroda na rijeci dok gega svoju pozamašnu tjelesinu preko neasfaltirane ceste na onu stranu ulice i sve si mrmlja u podbradak.

- Mene će one izgrabljivat... Čuće me kad jim na vrata pokuca ona pička bravobraniteljca za ravnoravnost spolovila i sve iju potrpa u zatvor... Mene ovaku staru i teških kostiju našle mučit s odanjem okolo. Pa nemam ja više šezdeset godina pa da mog trčkarat i kopat krupire. Prošlas ta vrimenta... S crnim mislima dogega Filka do kuće neobične jer joj zidovi bijahu obrasli raznim biljem i obiljem. Razvukli se puzavci preko zidova u svim smjerovima ko da su im pauci stilisti bili, a travice izviruju iz svake zamislive pukotine i svijet pozdravljaju. Tu i tamo neki cvjetak, žut, plav il crven, a ponegdje i listovi paprati, najčešće iz okvira prozora i oko vrata si gnjezdo svili. A gore, iz dimnjaka na krovu izbilo stablo i raširilo krošnju punu, sada ujesen, žutog lišća. To drvo zapravo jedino pokazuje da zna koje je doba godine, jer sve bi biljke do sada već trebale biti suhe i mrtve, u iščekivanju sljedećeg proljeća. Ali ne, u kući Trule Višnje biljkama kao da je uvijek ljeto. Kad je Jula spomenula da bi poradi zaraze kojom ih je zarazio onaj demon trebale pitati seosku travarku Višnju, zvanu Trula Višnja zbog tamnog lišaja koji joj se širi na vratu, a ne zna se jel ga to ne može izlječiti il joj se sviđa kako joj vrat grije i štitnjaču štiti, dakle, kad je taj prijedlog pao, babe

isprva oduševljene bijahu. Međutim, poslje je oduševljenje splasnilo, jer s Trulom Višnjom nikad ne znaš načem si. Puno toga ona zna o bolešćinama i još o koječemu drugom, samo Svevišnji možda zna više od nje i bolje je ne riskirat da se otkrije da babe imaju... pa, izvjesne sposobnosti. Ako bi to selo saznalo, ko zna što bi dalje bilo. Al, s druge strane, kad si zaražen, a ne znaš sočim... jebena je to situacija. Pa je odlučeno da je najbolje Filku poslat. Ta je gotovo školovana i ako hoće može ona mudro divanit. A s Trulom se Višnjom jedino tako može izać na kraj. Treba tu biti pokeraš, a Filka je jednom igrala poker. Stade tako Filka pred vrata Trule Višnje, a na vratima stoji komad izhoblane daske na kojoj je ugljenom napisano

VIŠNJA F. TRAVARKA
LJEČIM BOLESTI
PRODAJEM ČAJOVE
ĆERAM ZLODUHE
VRAČAM MIR UKUČU
ŠTROJIM PRASCE
USLUŽIVAM SEKSUALNO
DOJDITE!

svaki dan osim sridom
jel moram ić ubrdo po bijke
MOJ MOTO: ništ ne garantiram!

Briše si Filka maramicom oznojeno čelo, pa pokuca na vrata. Još nije ni završila s tom rabotom, kadli se vrata otvaraju, a iz mračne unutrašnjosti izniče glava Trule Višnje. Ima u te žene, brat bratu, devedespet čitavih godina, al izgleda ko da ih je nakupila još toliko. Jedno oko joj je davno nestalo – vele da joj ga je iščupao oraok kad mu je pokušala uzet jaje iz gnjezda – i sad tu stoji samo suva crna rupa, a drugo oko je sitno, plavo, okruglo – reklo bi se, kliker. Ima debele masne usne koje joj se preklapaju ko dvije lopate jedna preko druge i kad Višnja govori, jako mljacka. A bora na licu ko u hrasta iza crkve

po kojem djeca pišu i ćukci pišaju. Najgore od svega: Višnja ne nosi maramu, što znači da se nikad nije udavala. Raspuštenica i bludnica najobičnija s tom bijelom kosom svezanom u pletenicu. Al nije ni čudo. Zašto bi se travarka vezala za nekog čovika kad ima tolko povrća raznih i kućnih pomagala kojima ne trbaš kuvat ručak i prat prljave gaće?

- Uniđi - veli Trula Višnja hrapavo i tajanstveno, onako baš travarski, a Filka sva u stresu i nervozu pogledava svoje družge preko na klupi – ništa, samo gledaju preda se. I Filka ju poslušala.

Svatko je barem jednom bio u Višnjinoj kući. Kad nemaš doktora u selu, nema ti druge kad zbog hemeroida svatko u selu zna kad si bio u crkvi i na kojem si mjestu sjedio. Izvana se ulazi u jednu veliku sobu s kaučem posred nje. Svi su zidovi od stropa do poda ispunjeni stalažama s biljkama lončanicama, imaju tu i dva kredenca puna tegli, boca i drugih neobičnih staklenih spremnika, a u njima prašci raznobojni. Jedna vrata vode iz te prostorije u neku drugu – vjerojatno kuhinju ili spavaću sobu, tko će ga znati – ali ta su vrata uvijek zatvorena. Kroz druga se vrata ulazi u hodnik, a iz njega u rasadnik s pravom malom šumom svega i svačega biljnoga. Tamo Trula Višnja odlazi po ljekariju koje nema u prvoj prostoriji. A u svem tom džumbusu biljaka u prvoj prostoriji povremeno se čuje cvrkut neke ptičice. Jel to Višnjin kućni ljubimac il je ptičica jednom uletila unutra, pa se izgubila među biljem i sad više ne zna izać, nitko u selu ne zna. Al, tu je i cvrkutom se tu i tamo oglašati.

- Sidi - nudi Višnja Filku. A Filka jedva dočekala pa se strovali na kauč ko časna na napaljena đakona i odahne.

- Izgledaš mi umorno, ćerce. Saće ti Višnja napraviti sok od višnje da te malo dignu.

- Ma šta me ima dizat, tek sam sjela!

- To je... ma, nije važno. Rec mi, šta te još muči osim umora? - Nagine se Višnja nad Filku, sve ju pogledava onim jednim pla-

vim okom, a lišaj joj oko vrata drhturi ko da i on dijagnozu upražnjava. Filki malko neugodno. Kako sada reć što ju muči, a da ju Višnja ne proglasi ludom? Pa se meškolji u kauču i maramicom si čelo briše – jer u sobi je jako vlažno, valjda bilje stvar mikroklimu – i upreže svo znanje koje je stekla onomad kad se gotovo školovala.

- Imadem... neku zarazu - veli na kraju.

- Kaku?

- Pa ne znam. Zato sam došla.

- Oću reć - uspravlja se Višnja,

- koji su sintomi?

- Štajto?

- Kak znaš da si zaražena? Šta ti je?

Uto cvrkatne ptičica.

Filka slegnu ramenima – desnim malo više jer ju lijevo već par dana boli za popizdit.

- Imadem... nešto me ugrizlo... po noći... pa kašljem i... onaj... krvavim...

- Ajd ne laži, ćerce, vidim ti po čelu da lažeš. Šta je bilo, jel nešto seksualno? Jesi se možd bankaračila s ovom?

- Iju, bogati, pa će bi to radla? Pa nemam više dvajst godina! Reću vam šta mi je, al nemojte okolo pripovidat.

Trula se Višnja prekriži svećanim velikim pokretima rukom. - Ko u mene prdne, taj svitu ne smrdi. Sam se ti meni pojađaj. Nema toga što Višnja nije već čula.

- Dobro - reče Filka, pa opiše događaj od maloprije s klupe. Naravno, bez spominjanja ostalih baba. I bez spominjanja njihovog preobražavanja u ratnice u kožnjacima. I bez spominjanja toga da ih je demon s namjerom pošpricao. U globalu, ispričala je neku potpuno drugu priču.

- Uf - komentira Višnja potom, odsutno si trljajući lišaj na vratu. A Filki se čini da joj se lišaj uvija među prstima ko da uživa u maženju.

- I veliš da je demon pobigo čim si ga stala bombardirat molitvama?

- Evo - veli Filka, - crkla ja ovdje da-

bogda ako to n... ne velim.

- Demoni su opasne stvari. Pusti ti velečasnog Vjeroljuba i njegove divane otom da demo-na nema. Vele da je najveće oružje đavla to šta je uvjerio ljude da ne postoji. Mislim, ko je tu lud? Ak ne postoji, kak je onda mogo uvjerit nekoga u to? Ak ja nemam rep, pa ne morem onda njime mavat. Da mi prijde brodić i oće da ga uzmem, pa neb ga ostavlja crnoj ruki, neg bi ga uzela i čuvala ko srce u glavi, jel tak? To ti je ko da odrizeš ćuki onaj mali prst šta mu stoji poviše na nogi, koji mu ničem ne služi, a on ti zafali, jel mu ionak smeta kad liže...

- Dobro - prekida ju Filka, a znoj joj pod nosom zalijeva obale usana. Uf što je spar-no ovdje! - Morel ljek? Žuri mi se ozdrav.

Vidi se da Truloj Višnji nije pravo kad ju ovako netko prekida i u jednom se trenutku Filka poboji da će joj sada za kaznu dati neku krivu travu od koje će dobit osip oko bradavica, a ionako su joj već godinama kronično osute. Kao zloguka potvrda te primisli, ponovno se oglasi izgubljena ptičica. Ali, Višnja samo odmahne rukom, pa veli:

- Dmonske zaraze nije lako bijkama otjerat. Daću ti mješavnu jaglaca, lišća od breze i od koprive, to će ti pomoć da ti se krv očisti, jel demon kad se nastani u nekom il ga prokune, ondak mu se prvo popiša u krv da ostavi svoj znak. More pop isterat demona iz tebe, al će popišana krv ostat, a to je teško izlječit i ne garantiram ti daćeš to uspit s ovom kašom. Dok govori, Trula Višnja leta po sobi i otrgne listić-dva tu, listić-dva tamo, otrgne grančicu, iščupa korijen, pa izvadi prašak iz kredenca i sve to zajedno pomiješa i stuca, a Filki se nekako čini da u tom pripravku ima malo više sastojaka od onih koje je nabrojala. Ali, šuti. Jednom je već prevršila mjeru kad je ušutkala travarku, ako joj opet prigovori... Filka se bogobojažljivo prekriži. Kad je ljekarija završena, Trula Višnja istrese masu u plastičnu bocu od Coca-Cole, začepi ju i preda Filki.

- Pij ovo tri dana. Prvi ujutro čim svane, drugi dan o podne, a treći kad sunce zajde. Pišaćeš krv, al to je normalno jel se demon popišo utebe, pa ti sad moraš ispišat njega. Jes razumla?
- Ja sve razumijem, ja sam išla uškolu!
- A jes stigla unju? To je pitanje.
Filka pogleda Višnju, pomalo prenerazena, pomalo zaražena, al opet pregrize jezik. Pruženoj ruci ne pljuješ u dlan, veli se. Pa se Filka maramicom obriše, pozdravi travarku i s olakšanjem napusti tu sparnu kuću.

* * *

Tek što je Filka sjela na svoje mjesto na klupici kad ju Anka zaskoči.
- Će je ljek? Će je?
- Ćekaj, bogati, nisam još ni sila kak Bog zapovida, pusti me da predanem prvo.
- Ma predanit ćeš u grobu kad te ja dovatim! Daj nam...
Draženka ju ušutka štapom, pa se prema Filki naginje. - Jesil, diko, dobila išta od Trule Višnje?
Filka ispriповijeda curama što joj je travarka rekla o demonima i pišanju krvi, pa pruži bocu s kašom. Draženka ju uzme – a Ankinu oko, iako natopljeno suzama od bolne čeljusti, budno pazi da joj liječnik s vidika ne nestane – pa preda Juli.
- Gospod te prekinijo, - Anka će dok Julia drhtavom rukom drži bocu, reklo bi se, evo samo što joj nije ispala i razbila se na tlu i ode kvragu prilika za izlječenje, - nisi valjd spomenla Višnji za naše... - pa zamahne rukom oko glave ko neka luda kokoš oponašajuć čudesa neimenovana.
- Je, Anka, to sam joj prvo rekla čim je otvorla vrata: znaš ti da se nas četiri odmaramimo i ubijamo nečist svakojaku?
- Gleđ, ja znadem da svit ne more vidit kad se mi odmaramimo, al uvijek se moreš izlajat. Nema tu magle koja će ti riči sakrit - mudruje Anka, sve uzdižući jednu čupavu obr-

vu za drugom. - A tis još mlada i naivna...
- E moja Anka, - u smijeh će Filka. - Nisam ti ja nevina još od trećeg...
Al ne dovrši, jer se uto Julia oglasi.
- F...
- Eto, - Draženka će primivši bocu od Julie. - Julia veli, svakoj odnas jedna četvrtina. Jel, Filka, tis išla u te škole. Štaj jedna četvrtina?
- To ti je da jednoč nagneš, a četiri puta gutneš.
- Sigurno ti je Višnja tak rekla?
- Sto po sto!
I ispiše babe tako sadržaj Coca-Coline boce – Filka zadnja, pa još prstom postruže unutrašnjost koliko joj debljina dopušta; srećom, ne reže nokte redovito pa može duboko njima pograbat, a onda još i obliže što prsti nisu dohvatili. Ispiše one to i... ništa. I dalje pro hladno. I dalje lišće odumire. I dalje jesen gricka. I dalje babe sjede.
- Jesmol zdrave? - pita Filka nakon deset minuta.
Anka se prekriži, brzinski izmoli Čin vjere, nebil joj Gospod čudom ukazao da je zaraza iz nje izašla, pa si gleda dlanove. Nikakvih stigmi, nit križeva plamenih, samo koža suva. Doda Anka i Čin ljubavi, a dlanovi i dalje isti. Krkne još i jedan Čin ufanja, nek se nađe, a dlanovi se ne mijenjaju. Zgrabiti tada krunicu, pa malome Isusu na raspeluzaprijeti: - Ako od ovoga nisam zdrava, fasovaćeš kad se vidimo. Znam će sjediš!
Draženka stane grlo pročišćavati i hrakat po tlu, pa sve gleda i nogom bale razmazuje, nebil demonski virus ugledala, al ni kod nje nikakvih rezultata. Ništa ne zuji, ništa se ne miče.
- Veli Višnja, - veli Filka, - daćmo pišat krv dok demona ne istiramo. Jel treba koja pišat?
- Evo Julia, - naginje se Draženka dok četvrtjoj starici mokraća niz skute teče i na tlo kapa. Nakon pregleda, Draženka ustanovi: - Kravavo je. Al Julia je pišalo uvijek krvavo.
- E, čuće me ona Višnja! - Filka će, pa svom snagom bijesno praznu bocu šikne. Jel zbog plastike, il je gravitacija danas

nešto ojačala, al boca pade na tlo ni dva metra od Filkinih nogu. I tlo zastenje. Je, baš to piše – *zastenje*, ko uspricano čeljade. - Štajto koja pička materna?! - poskoči Anka, pa si poklopi svetogrдна уста. A odgovora joj eto od samog tla... Eksplođira pred babama zemlja uvis poput vala kad se razbije o stijenu, stotinu metara uvis, pa i još više. I kao da planet samog sebe progutat hoće, otvara se nasred puta golema jama, crna ko smrt, smrdljiva ko neoprana smrt, sve veća i veća, stotinu laktova široka, tristo dugačka, a iz nje para suče i umah jato vrabaca što je taman nad njom proljetalo, sprži. Kako se otvara, tako grmi i tlo nad sobom guta. I razjapi se jametina sve tu od osam babljih nogu, pa do kuće Trule Višnje s onu stranu sela. Za parom eto i nekog gliba kojim se jama puni iznutra sama od sebe, konda mlijeko kipi, samo crno i masno mlijeko. A glib vrel, te ključa i mjehuri pucaju sve jedan glasnjiji od sljedećega. Do maloprije samo zemlja i put neasfaltirani, a sada usred sela glibovito jezero, vrelo i smradno. Anka panično postavlja rekorde u brzini križanja, pa krunicu ljubi i moli za oprost ako je to Đavo po nju iz Pakla stigao zato što joj se tu i tamo pokoja psovka omakne. Ostale babe nemilo gledaju pod noge svoje, strepeć hoće li im glib tabane spržiti. - Kako je ovo zlo? - viče Filka držeći se klupe i maramice svoje. - Oćmol se odmaramit? Jula malo pomaknu svoju čarapu koju neumorno plete, što znači da je nešto rekla, ali od ključanja gliba paklenog ništa se ne čuje, pa Draženka, najbliža joj, prevodi: - Veli da nećemo. To se demonsko ždrilo otvorlo u koje moramo našu zarazu bact. - A kako? - Filka će i Anka uglas. - Etogana, - čudi se Draženka. - Pa još si nam *ti* to rekla, Filko. Šta ti je Višnja kazala, kako se demona istira iz sebe? - A je. Zaboravlja sam. Al malo me sram. Oćel nas neko vidit?

- Jel ti to sad najvažnija stvar? Ak se želiš riješiti zaraze, toj jedini način. Višnja je napravla štaj mogla, al mi moramo dovršiti. U Draženke bi se, kolko god to Filki bilo mrsko priznat, argumenti zapravo trebali zvati arželjezanti, jer su uvijek toliko čvrsti. Pa dobro... Podiže Filka suknu, pa podsuknu, pa treću, četvrtu i sve tako jednu za drugom, dok ju leden zrak doslovno nije opizdio. Digne noge u zrak koliko joj je salo dopuštalo, raširi ih i pusti mlaz demonske zaraze iz sebe. Gledaju tri babe hoće li joj se u žutu dugu crvena boja umiješati i gle stvarno, rumeno iz Filke rominja! - Curiš! - viču sve razdragane, pa se i one brže-bolje pridruže prijateljici i tako tri družice pustiše svoje duge. Zapravo, sve osim Jule kojoj samo lagano curka niz noge. Opet. Šta opet? Pa nije ni prestalo! Štrcaju tri vodoskoka tako u usključali glib, sva tri crvena ko rumena zora, kadli, kao da se dolje pod glibom nekome ta rabota ne sviđa pretjerano, najednom se nešto dogodi. Nijedna baba nikad neće znati reći što točno, jer na prvi pogled sve je ostalo normalno: golemo jezero ključalog blata usred sela i tri babe dignutih suknji, s nogama u zraku koje pišaju da se sve puši – normalno. Ali, negdje u dubini utrobe svijeta – i u babljim utrobama isto, uključujući i mjehure im – nešto je uzdahnuo, pa sve četiri babe zastadoše s autoegzorcizmom i usmjeriše poglede u glib. A tamo negdje oko sredine usključale mase plopnje jedan mjehur velik ko ljudska glava i za sobom na površini ostavi nešto maleno i duguljasto. Škilje babe, sve napinjuć se, među vrelim parama što im nosne i podnosne dlake prže, razabrati kakva to stvarca pluta, ali džaba. Premala je i predaleko, a njihove oči nisu više što su nekad bile. - Jel to ptica? - pita Anka. - Jel to avion? - Jam daj to nećija ruka - Filka će. - Ne znam štajto, al primiće se - konstatira Draženka.

I stvarno, stvarca sve veća kako gmiže po mjehurastoj površini gliba. I na kraju, eto ti pred babama šaku dugačak – brod od papira. Malo prijav od blata po donjem dijelu, ali osim toga, ko da ga je školarac napravio.

- Evo ak nisam umjesto aviona tje-la reć jel to brod! - žesti Anka.

- Deder uzmi to, - veli Draženka Filki.

- Da nebi! Pa da me ito zarazi! Uzmi ti! - Pa puk! štapom posred nosa.

- Ko bi bijo tolko lud, - arželjezantira Draženka, - da nas na vako smišan način ide zarazt?

- Neko ko znade daćmo mislit da to ne more bit opasno! - sikiće Filka, brišuć maramicom suzne oči.

- Al, taj bi ondak znao i da ti neš virovat da to nije zaraženo, pa da neš tjet uzet. Onda neb slao na ovaki način. A pogotovo zato što su nas i maloprije isto tako privarili.

- A šta ak baš računa nato daćmo pomislit da on zna kak bi mi mislile, pa je onda baš tako... onaj... išo... - E, i gotovo školovana osoba ima svoje granice umnih akrobacija, a Filka je, eto, upravo došla do svoje, pa se tu zautstavi i ne zna dalje. Al, brate, nikako joj se ne mili čudnovati brodić što pluta pred njenim nogama golim rukama uzimat. Nešto što izađe iz paklenog gliba nikako ne može bit dobro! Snebiva se Filka, moli se Anka, kadli – o, ne opet! – jama stane glib uvis rigat, a s njim i neku strahovitu ruku, crnu i kvrgavu ko da su ju svi čirevi ovog svijeta opsjeli, a dugačku ko najveće drvo u selu. Raširiše se koščati prsti, a dlan prepun kaktus-trnja i prije nego su babe reagirat stале, sunu ruka prema njim punom brzinom. Istovremeno se tri stvari zbiše i samo ih je pažljivo oko moglo razaznati: dok ruka pada, a rašireni prsti prijete zgnječit svaku babu ponaobab, malo lijevo od ruke iz oblačna neba zlatnožuta munja zvizne. Istovremeno tamo podno Filkinih nogu papirnati brodić ko da se uznemirio, pa se stao vrzmati lije-

vo-desno uz rub jame i poskakivati, a nema nikakvih valova – pomislio bi čovjek: eto, želi van pobjeć. Filki se neka nedokučiva misao vrzma glavom, nikako da ju dohvati, al sve joj govori – *uzmi tu papirnatu igračku, uzmi ju uzmi* – a onda se i treća stvar dogodi: modra munja se od neba rastane.

I dok ratnica koja je maloprije Jula bila sada u kožnjaku skače uvis ko Sergej Bubka u najboljim danima te vitla katanom odsjecajuć trnje s dlana paklenske ruke, druga ratnica – Filka naša – mrežu na brodić baca, te ga vještım manevrom zahvaća i iz gliba na suvo vadi. Tren poslije, pred bablje noge samo kriške crnog mesa padaju i glib ih guta kao da čudovišne ruke nikada bilo nije. A onda, začu se zvuk sumnjivo sličan puštanju vode u wc-u i svog gliba nestade u mračnoj jametini, vrteć ga udesno. I dok su se Filka i Jula povraćale u bablji lik, povratiti se i tlo kojega do maloprije ne bijaše. I sve izgleda kao da se ništa nije zbilo.

Sjede tako četri babe, pomalo ošamućene od šarolikih događaja u malo vremena – kad si star, jebe te kad se svašta događa, pa ti mozak zna zablokirat, vidjet ćeš, ako već nisi. Filka prva nadošla i odmah u maramici svojoj prijateljici brodić ugleda: dokaz da se sve stvarno dogodilo. Podiže ga oprezno u zrak, razgleda sa svih strana, a ostale babe – osim Jule – isto.

- Štab to moglo bit? - pita se Filka naglas.

- Da nije Noina korablja? - ponadala se Anka.

- A začeg, bogati? Za mrave?

Anka pregrize uvredu koju je mislila izliti na Filku – mogu babe pričat šta hoće, al ona zna da je iz te jame Lucifer zapravo došao po nju zbog psovke, pa je bolje ne grišit dok đavli ne zaborave – pa samo veli: - Štaćmo sotim? Draženka pruži štap, pa će važno:

- A šta drugo? Juli dat.

I drži tako Jula nekoliko minuta čudan brodić na iglama – ne metaforički, zapravo: na iglama za pletenje – a babe

iščekuju. I veli Jula na kraju: - F...

- Zaraze smo se rišile, jedino nismo saznale ko je onaj rogonja uopće bio i zašt nas je zarazio, al rišićemo i to mi, kad smo ovo rišit znale. A ovaj brod, to je nešt sasvim drugo i nepovezano sa zarazom i nebi opće tri-bale divanit otim stvarima u istoj rečenci, jel nemaje veze jedna s drugom uopće, garant... - mantra si Anka Julinu mudroliju. Filka dotle garažira brodić negdje duboko među znojno si poprsje, misleć: *Eto, pametno zbori ova Jula, godine ju neubile. Al svejedno, ja si sve mislim daj taj demon bio samo neki luđak i da nije imo pametnijeg posla, neg nas zaražavat. Neb bilo prvi put da s luđacima besposlenim imademo posla¹. Ja mislim da tu nema nikake zagonetke za rišavat. A šta je s ovim brodićom? Stalno mi se nešt po mislima*

mota, konda mi srce u glavi kuca i mislim da brod sotim imade neke veze, al ubij me ak se morem sitit. E jebemti sklerozu da ti jebem...

Sjede tako četiri babe na klupici, svaka u svojim mislima, a s druge strane blatnjavog puta koji je do maloprije bio otvoreno pakleno ždrijelo – a na kojem se već našla nečija kokoš i žustro kljuca po svježe formiranoj zemlji punoj mlađanih glista prije neg druge kokoši skuže švedsku trpezu – kroz gustu zavjesu na prozoru virka Trula Višnja, u babe zagledana. - Čuvaj taj brodić... - veli ona hrapavo i mazi si lišaj na vratu. - Čuvaj ga o srce u glavi...

KRAJ

The 72nd World Science Fiction Convention
Thursday 14 to Monday 18 August 2014
ExCeL, London Dockland, UK

¹Miči te Gastale od čvalja, biće i otom priča, bez brige!

Dobitnici nagrade SFERA 2014:

Minijatura: David Kelečić “Dječak i Mora”

Kratka priča: Irena Hartmann “Lutke”

Roman: Tomica Šćavina “Povratak genija”

Roman za djecu: Nataša Govedić “Mrežir, zemlja mačaka i zmajeva”

Teorija: Rafaela Božić “Distopija i jezik: distopijski roman kroz oko lingvo stilitistike”

Posebno ostvarenje: “Teleport Zovko”, Predrag Ličina, *kratki film*

